

Bestemmingsplan Glastuinbouw Berltsum

gemeente
Menameradiel

VASTGESTELD

BügelHajema

Plek voor ideeën

Bestemmingsplan Glastuinbouw Berltsum

V A S T G E S T E L D

Inhoud

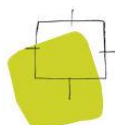
Toelichting + bijlagen

Regels + bijlage

Verbeelding

29 januari 2015

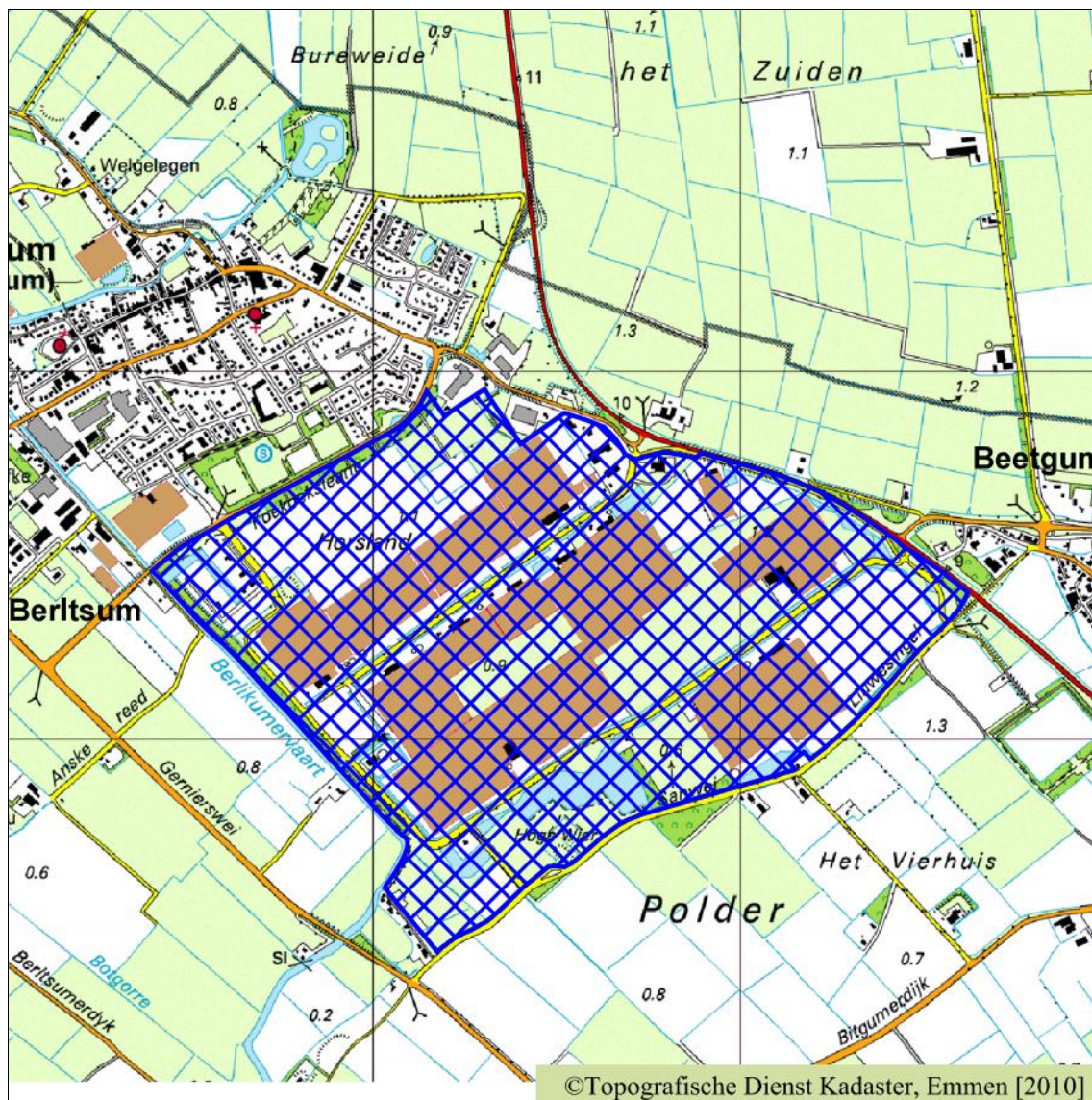
Projectnummer 148.00.01.21.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Huidige situatie	7
2.1	Ontstaan en ontwikkeling	7
2.2	Bestaande situatie	9
2.3	Nieuwe ontwikkelingen	12
3	Beleidskader	15
3.1	Rijksbeleid	15
3.2	Provinciaal beleid	15
3.3	Gemeentelijk beleid	20
3.4	Overig beleid	22
4	Randvoorwaarden	23
4.1	Hinder van en voor bedrijvigheid en voorzieningen	23
4.2	Luchtkwaliteit	24
4.3	Geluidhinder	25
4.3.1	Wegverkeerslawaaï	25
4.3.2	Industrielawaaï	27
4.4	Ecologie	27
4.5	Cultuurhistorie	31
4.6	Archeologie	32
4.7	Waterparagraaf	35
4.8	Externe veiligheid	39
4.9	Bodem	43
4.10	Lichthinder	45
4.11	Vliegbasis Leeuwarden	46
4.12	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	49
5	Juridische toelichting	51
5.1	Algemeen	51
5.2	Bestemmingsplanprocedure	52
5.3	Toelichting op de regels	53
6	Uitvoerbaarheid	59
6.1	Economische uitvoerbaarheid	59
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	60
6.2.1	Terinzagelegging voorontwerp	60
6.2.2	Tervisielegging ontwerp	60

Bijlagen

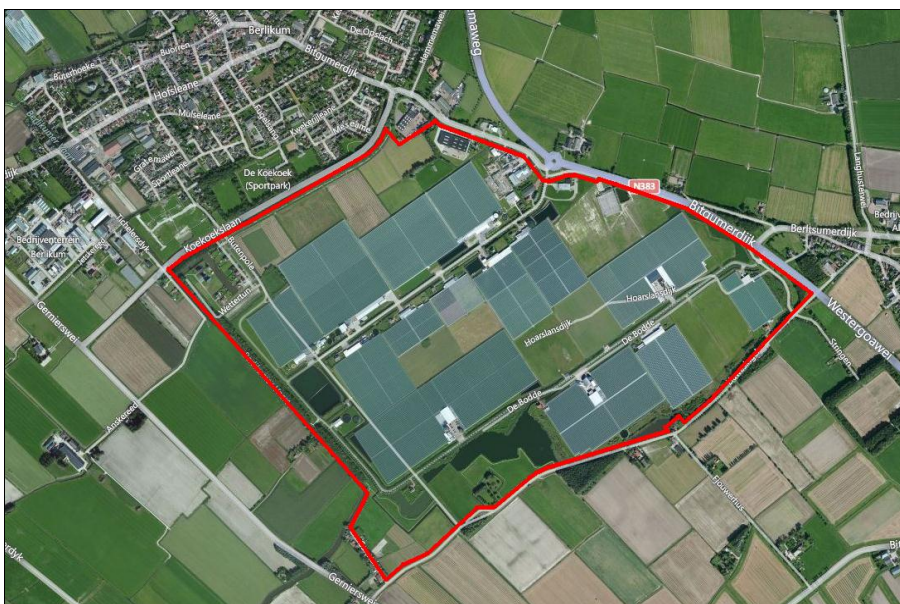
Inleiding

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op het glastuinbouwgebied bij Berltsum dat vanaf eind jaren '90 van de vorige eeuw in ontwikkeling is gekomen. Voorliggend bestemmingsplan is actualiserend van aard om de gerealiseerde invulling van het plangebied concreet vast te leggen. Daarnaast loopt de houdbaarheidstermijn van het geldende bestemmingsplan binnen afzienbare tijd ten einde.

Het glastuinbouwgebied ligt ten zuidoosten van Berltsum aan de rand van het landelijk gebied en strekt zich vrijwel tot aan de westelijke rand van de bebouwde kom van Bitgum en bijna tot aan de noordelijke rand van Menaam uit. De ligging van het plangebied is zowel op de topografische kaart voorafgaand aan deze toelichting als wel op de luchtfoto in figuur 1 weergegeven.

PLANGEBIED

Figuur 1. Luchtfoto van plangebied
(bron: Bing Maps, 2012)

Het plangebied wordt globaal begrensd door:

- de Koekoekseane die de noordwestelijke scheiding met Berltsum vormt;
- de Berltsumer Feart in het zuidwesten;
- de Sânwei en de Liuwesingel in het zuidoosten;
- de Westergoawei (N383) en de parallel daaraan gelegen Bitgumerdyk/ Berltsumerdyk in het noordoosten.

PLANBEGRENING

Het glastuinbouwgebied is ontwikkeld met het oog op de modernisering en concentratie van de glastuinbouw in relatie tot de lange tuinbouwtraditie die Berltsum heeft. Er is daarbij in de eerste plaats niet gekozen om tuinbouwbe-

drijven rondom Berltsum te verplaatsen, maar om versterking van de omvang van de glastuinbouwsector door onder andere verplaatsing van bedrijven in het kader van herstructureringsoperaties elders in het land mogelijk te maken. Deze herstructurering was gericht op:

- toename van het rendement van de glastuinbouwbedrijven;
- veiligstelling van de werkgelegenheid in de tuinbouwsector;
- terugdringing van de milieubelasting.

HERZIENING

Voorliggend bestemmingsplan herziet het bestemmingsplan Glastuinbouwgebied, dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 28 juni 2001 en is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 11 februari 2002, en de hierop van betrekking zijnde partiële herziening. Daarnaast zijn enkele percelen met voorliggend bestemmingsplan herzien die eerder opgenomen waren in het bestemmingsplan Buitengebied, dat is vastgesteld op 1 februari 2007 en is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 25 september 2007.

KARAKTER VAN HET BESTEMMINGSPLAN

Met dit bestemmingsplan wordt voorzien in de actualisatie van de geldende bestemmingsplannen voor het glastuinbouwgebied bij Berltsum. De volgende doelen worden met dit bestemmingsplan beoogd:

- Conserveren van de bestaande situatie.
- Bestaande en resterende ontwikkelingen mogelijk maken.
- Voorzien in capaciteit voor een gietwaterberging nabij de kruising van de Koekoeksleane en Bûtenpôle.
- Het mogelijk maken van twee nieuwe bedrijfswoningen (één ten noorden van de beoogde gietwaterberging en één aan de Bitgumerdyk ten oosten van het plangebied nabij Bitgum).

LEESWIJZER

De toelichting is opgebouwd uit zeven hoofdstukken. Na deze inleiding is in hoofdstuk 2 de bestaande situatie in het plangebied beschreven. In hoofdstuk 3 komen de verschillende beleidskaders aan de orde. In hoofdstuk 4 is ingegaan op de verschillende milieukundige en planologische randvoorwaarden binnen het plangebied. In hoofdstuk 5 is de juridische toelichting op het bestemmingsplan gegeven. In hoofdstuk 6 is ingegaan op de economische en de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan.

Huidige situatie

2

2.1

Ontstaan en ontwikkeling

Vanaf omstreeks 4.000 jaar voor Chr. stonden grote delen van de provincie Fryslân bloot aan zogenaamde trans- en regressies, oftewel het oprukken en terugtrekken van de zee. Als gevolg hiervan werden sedimenten als zand en klei door de zee afgezet en vond erosie van bestaande afzettingen plaats. Tijdens één van de laatste transgressieperioden vond een zeer sterke erosie van de bestaande bodem plaats waardoor diepe geulen ontstonden. Bij overstromingen werd vanuit de geulen zand afgezet op de hogere delen langs de geul. In de lagere delen (de kweldervlakten) bezonk de vruchtbare klei. In deze periode zijn de hoger gelegen kwelderwallen gevormd waarop nederzettingen werden gesticht.

Figuur 2. Kaartfragment Cultuurhistorische Waardenkaart 2 (bron: Provinsje Fryslân, 2012)

Berltsum is ontstaan op het punt waar de stroomrug van rivier De Rie samenkam met de stroomrug van De Boarn (de latere Middelsee). Tot ongeveer 1.000 na Chr. komt de invloed van de vroegere menselijke bewoning in het huidige landschap vooral tot uiting in de aanwezigheid van terpen die werden opgeworpen als veilige woon- en vluchtheuvels tegen hoge waterstanden. De terpen zijn verspreid over de gemeente, maar voornamelijk op de hogere delen (de kwelderwallen) gesitueerd. Op de meest oostelijke terp van de stroom-

rug Berltsum-Ried ontstond het buurtschap Tuitgum met als westelijke buur Berltsum; de huidige kerkterp. Behalve de terpen in het dorp zijn in het plangebied ook terpen en resten daarvan (terpzolen) aanwezig, zoals de boerderijterp aan de Sânwai met de bijbehorende zogenaamde stinswier, die vermoedelijk als uitkijkpunt en verdedigingswerk dienst heeft gedaan.

De grondvorm van het huidige dorp werd gelegd in de latere middeleeuwen doordat Tuitgum en Berltsum naar elkaar toe groeiden. In deze periode kwam de scheepvaart, handel, visserij en aanverwante nijverheid tot ontwikkeling in Berltsum. Als gevolg van het dichtslibben van de Middellzee boette het dorp aan het eind van de 15de eeuw aanzienlijk aan economische betekenis in en kwam een einde aan de groei van het dorp. Door het dichtslibben van de Middellzee werd gezocht naar andere economische activiteiten. De Oostindische Opvaart (nu: Berltsumer Wiid) als verlengde van De Rie bleek economisch van groot belang. Het water diende als haven en vormde de nieuwe verbinding met de Noordzee.

Vanwege de vruchtbare kleigronden in het gebied en de relatief goede afvoermogelijkheden van producten over water kwam aan de zuidkant van Berltsum in de 18de eeuw een tuinbouwgebied tot ontwikkeling. Dit gebied kreeg in latere tijden door de veilingafslag in Berltsum een bredere functie door de hiervan afgeleide activiteiten zoals transport, opslag en handel in tuinbouwproducten. De aanleg van de Berltsumer Feart en het Moddergat bleken in die periode eveneens van groot belang voor de economische ontwikkeling. Berltsum werd zodoende het centrum van de Friese tuinbouw, getuige ook de lagere tuinbouwschool die in het dorp gehuisvest was.

De tuinbouwgronden bezuiden van het dorp werden ontsloten via lanen, zoals de Hôfsleane, de Mulseleane, de Kwekerijleane en It Achtepaed. Langs deze wegen lagen talrijke boomgaarden. Rond 1900 veranderde de situatie en maakten de boomgaarden en tuinderijen langzaam plaats voor woningbouw en akkerbouw. Door het verdwijnen van veiling 'De Afslag' in 1987 stagneerde de tuinbouwontwikkeling in Berltsum.

Eind jaren '90 van de vorige eeuw is de tuinbouw in het gebied echter weer geheel nieuw leven ingeblazen door de ontwikkeling van het glastuinbouwcomplex, met een oppervlaktebeslag van ruim 180 ha. Vanuit alle delen van het land hebben zich hier thans tuinders gevestigd die met toepassing van de modernste teelt- en energietechnieken groenten en fruit telen en aan tientallen mensen werk verschaffen. Tevens hebben zich een aantal bedrijven gevestigd die ondersteunend zijn aan de glastuinbouw. Omdat het aantal ondersteunende bedrijven echter is achtergebleven bij de oorspronkelijke verwachtingen, hebben zich hier ook bedrijven aan de Bitgumerdyk en Bûtenpôle gevestigd die niet zoveel met de glastuinbouw van doen hebben. Deze bedrijven hebben zich hier vooral gevestigd omdat de locatie beschikbaar en goed ontsloten was. Het

gaat hierbij om een bouw- en houtbedrijf, bedrijf in sierbestrating, groothandel in professionele keukens, een groothandel in speelgoed en een bedrijf met enige opslag.

2.2

Bestaande situatie

Bebouwing

Rondom het plangebied is op enkele plaatsen sprake van bebouwing. De grens van de bebouwde kom van Berltsum wordt gevormd door de bebouwing aan de Koekoeksleane. Langs de zuidwestelijke zijde van het plangebied is sprake van lintbebouwing aan It Achtepaed. Verspreide bebouwing is aanwezig aan de Gernierswei, Sânwai, Liuwesingel en Fjouwerhûs.

Het plangebied is nagenoeg volledig ingevuld. De bebouwing bestaat grotendeels uit kassen en aanverwante bebouwing (verwerkingsruimtes, opslag, gietwaterbassins en bedrijfswoningen). De mogelijkheid is in het plangebied aanwezig om in aangeduide zones aan de wegzijden een bedrijfswoning bij het glastuinbouwbedrijf op te richten. Daarnaast is noordwestelijk in het plangebied een woonbuurtje tot ontwikkeling gekomen. Deze woningen zijn in beginsel bedoeld ten behoeve van glastuinbouwbedrijven zonder (de mogelijkheid of wens van een) bedrijfswoning op het bedrijfsperceel.

Langs de Bitgumerdyk zijn een aantal niet-agrarische bedrijven gevestigd, waar incidenteel tevens detailhandel plaatsvindt.

Landschap

Kenmerkend voor het landschap rondom Berltsum is de grootschalige openheid. Bij de planvorming is in het verleden een landschapsplan opgesteld waarbij een optimale landschappelijke inpassing van de glastuinbouw in het plangebied heeft plaatsgevonden.

Met de landschappelijke inpassing is beoogd dat zo weinig mogelijk (visuele) hinder voor omwonenden zou ontstaan. Het landschapsplan is dan ook in het bijzonder op een door groen verdichte invulling van de randen gericht.

De landschappelijke inpassing zoals die destijds bedoeld is, blijft van toepassing. Derhalve is in het hiernavolgende de toelichting hierop in geactualiseerde vorm uit het oude bestemmingsplan overgenomen. In bijlage 1 is de kaart van het landschapsplan opgenomen zoals die in 2001 is opgesteld. Het landschapsplan geldt nog steeds als uitgangspunt voor het plangebied.

Landschapsplan

Ten behoeve van de landschappelijke inpassing van het glastuinbouwgebied is in 2001 een Landschapsplan gemaakt. Dit plan heeft zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen die destijds naar voren zijn gebracht door de Stich-

ting Berlikumer Belangen en het Dorpsbelang Bitgum. Door de dorpen werd gevraagd het glastuinbouwgebied zodanig in te passen dat zo weinig mogelijk (visuele) hinder voor de dorpsbewoners zou ontstaan. Het landschapsplan heeft zich dan ook met name gericht op de invulling van de randen van het gebied.

Een optimale inpassing is onder andere gerealiseerd door:

- handhaving en versterking van de structuurbepalende beplantingen;
- afstand houden van kassen tot de randen van het gebied;
- integratie van recreatieve voorzieningen met bestaande infrastructuur, cultuurhistorie en groenelementen;
- begeleiding van de aanwezige en geplande infrastructuur door aanbrengen van wegbegeleidende beplanting en/of struikenbeplanting.

De structuurbepalende beplantingen langs de Koekoeksleane en langs de Berltsumer Feart hebben het uitgangspunt voor het landschapsplan gevormd. Door deze brede (bestaande) singels zijn de oost- en noordoostzijde van het glastuinbouwgebied vanuit het aangrenzende landschap aan het oog onttrokken. Ook langs de andere randen van het glastuinbouwgebied is gestreefd naar verdichting door het aanbrengen van beplanting. Langs de Westergoawei is een informele pluksgewijze struikbeplanting aangelegd in aanvulling op de door de provincie aangebrachte boombeplanting met iep. Het aanbrengen van struikbeplanting heeft voor de fietser als voordeel dat het luwte schept.

Voor de zuidostrand van het gebied, langs de Liuwelsingel/Sânwei is uitgegaan van een groene rand van een wat ruimer formaat. De rechthoekige verkaveling van het glastuinbouwcomplex, in combinatie met de aan te houden afstand tussen kassen en bestaande woningen van derden zorgen ervoor dat langs deze weg een ruime groenzone is ontstaan. Voor aangrenzende glastuinbouwbedrijven kon de zone worden benut voor het plaatsen van de tuinderswoning (maximaal 3). Hierdoor konden langs de Liuwelsingel/Sânwei voorkantsituaties ontstaan, wat recht doet aan het aanwezige woonklimaat. Van deze mogelijkheid tot het oprichten van een tuinderswoning is eenmalig gebruik gemaakt. Met voorliggend bestemmingsplan komt de mogelijkheid tot verdere invulling van deze zone aan de Liuwelsingel/Sânwei te vervallen.

De Liuwelsingel/Sânwei is voor het vrachtverkeer richting glastuinbouwcomplex afgesloten. Het vrachtverkeer dient van de interne ontsluitingsroutes in het glastuinbouwgebied, aansluitend op de provinciale weg N383, gebruik te maken. Aangezien op de Koekoeksleane grotendeels een maximumsnelheid van 80 km/uur is behouden, is in aansluiting op het fietspad langs de Berltsumer Feart een vrijliggend fietspad langs de Koekoeksleane gerealiseerd.

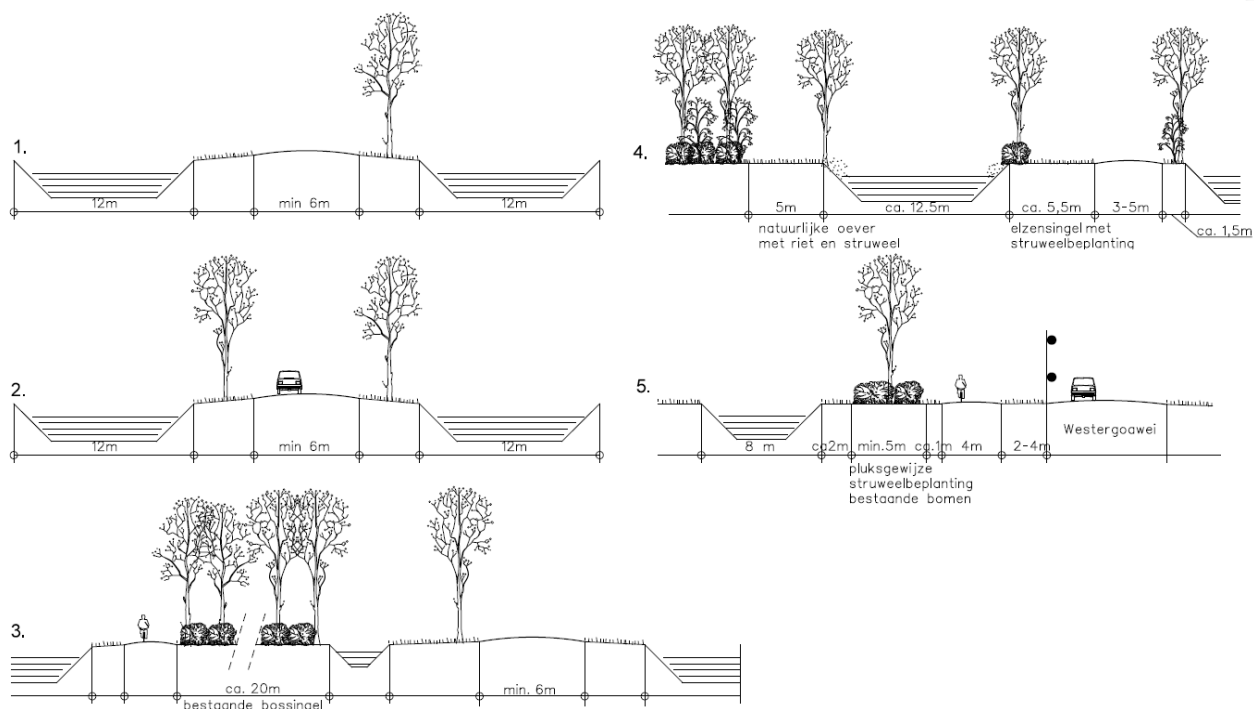
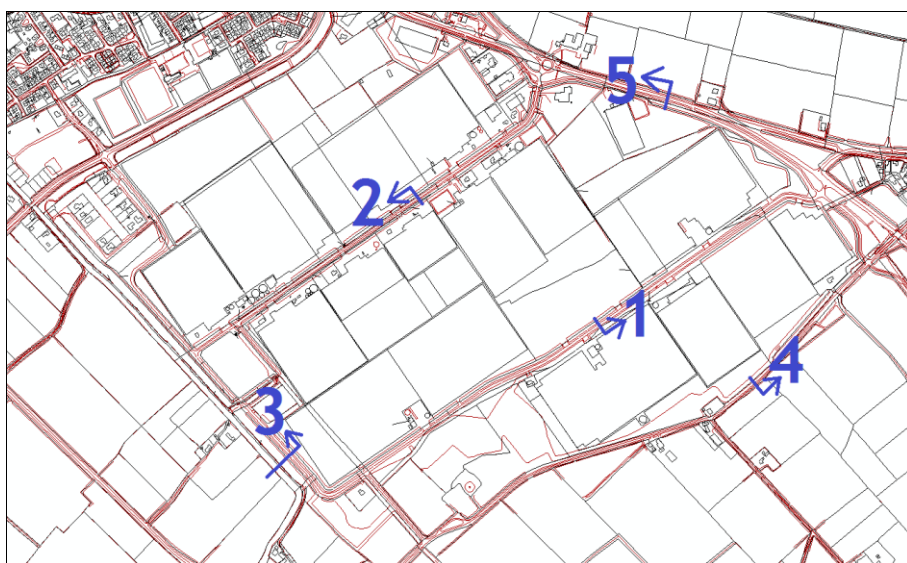
Zowel de stinswier als het archeologische monument aan It Achtepaed zijn in het bestemmingsplan opgenomen.

Ten behoeve van educatieve doeleinden wordt achtergrondinformatie verstrekt over cultuurhistorie van de stinswier en de waterhuishouding in het ge-

bied. Ook bij de terp aan It Achtepaed is aan een gepaste vorm van informatievoorziening gedacht, waardoor de cultuurhistorie van dergelijke percelen herkenbaar wordt.

Het fietspad langs de Berltsumer Feart is gehandhaafd. Langs de interne ontsluitingsweg van het glastuinbouwgebied heeft dit fietspad een vervolg krijgen via It Achtepaed op de Sânwai en is het via de interne wegen weer aangesloten op het fietspad langs de Westergoawei. Hierdoor is een veilige fietsroute tussen Berltsum en Bitgum ontstaan. Het gedeelte van het pad tussen de aantakking van de interne ontsluitingsweg op de Westergoawei en de Sânwai is zowel voor het langzaam verkeer als het landbouwverkeer bestemd.

Figuur 3. Dwarsprofielen

De landschappelijke inpassing is in voorliggend bestemmingsplan planologisch-juridisch voortgezet door de dwarsprofielen op de verbeelding van de plankaart van het bestemmingsplan uit 2001 over te nemen.

Infrastructuur

De infrastructuur in het plangebied is van zuidwest naar noordoost gericht. Doordat de verkaveling haaks op deze infrastructuur ligt, is deze van zuidoost naar noordwest georiënteerd. In het plangebied geldt een snelheidsregime van 60 km/uur. De interne ontsluitingswegen zijn voor alle vormen van verkeer toegankelijk. Het plangebied wordt aan de noordzijde door de Koekoeksleane en aan de oostzijde op twee manieren door de N383 ontsloten.

Vanaf de Sânwei kan via It Achtepaed het fietspad langs de Berltsumer Feart worden bereikt. Dit fietspad biedt halverwege een aansluiting op de Bûtenpôle. Deze interne ontsluitingsweg kan door langzaam verkeer ook direct vanaf de Sânwei worden bereikt. Via de interne ontsluitingswegen in het gebied kan aansluiting worden gevonden op het fietspad/de ruilverkavelingsweg die parallel aan de Westergoawei loopt.

Recreatie

Recreatieve voorzieningen zijn in het plangebied beperkt aanwezig. Bij de stinswier tot aan de hoek Sânwei-Fjouwerhûs vindt recreatief medegebruik van het water plaats. Tevens is een recreatieve wandelroute langs de oevers van de waterpartij bij de stinswier aanwezig.

Agrarisch

Het merendeel van de gronden in het plangebied is in gebruik door de glastuinbouwsector. Enkele percelen langs de randen van het plangebied zijn in gebruik door de agrarische sector. Het gaat daarbij om gronden aan It Achtepaed/Sânwei en de Koekoeksleane.

2.3

Nieuwe ontwikkelingen

Thans is het glastuinbouwgebied bij Berltsum voor een groot deel ingevuld. Met dit bestemmingsplan wordt daarom niet voorzien in het bieden van mogelijkheden tot grootschalige ontwikkelingen die de structuur en identiteit van het plangebied nog ingrijpend kunnen veranderen. Op grond van de voorgaande bestemmingsplannen liggen nog wel rechten om verspreid over het plangebied glastuinbouwbedrijven uit te breiden/op te richten op de onbebouwde delen. Deze rechten zijn voor het merendeel gehandhaafd. Nieuwe ontwikkelingen die in dit bestemmingsplan wel een plaats hebben gekregen, zijn de volgende.

Gietwaterberging met mogelijkheid van bedrijfswoning

Op termijn is het van belang dat er een nieuwe gietwaterberging in het plangebied wordt aangelegd. Dit geldt zowel voor de tuinders (vanwege problemen met de kwaliteit en kwantiteit van water) als vanuit de gemeente (problemen met riolering en overstorten). De gietwaterberging wordt aangelegd op de hoek Koekoeksleane en Bûtenpôle.

Voor wat betreft de ruimtelijke en landschappelijke inpassing zijn de volgende voorwaarden gesteld:

RUIMTELIJKE EN
LANDSCHAPPELIJKE
INPASSING

- Grondwal met talud (=helling) van minimaal 1 op 4 tot 1 op 5 aan de west-, noord- en oostzijde. Talud van minimaal 1 op 2 aan de niet zichtbare zuidzijde. Als uitgangspunt geldt een gesloten grondbalans.
- Hoogte van het talud is maximaal 3 m, waarbij het bassin maximaal 60 cm wordt ingegraven (bij meer dan 30 cm is archeologisch onderzoek verplicht).
- Dijklichaam/talud in gras, voldoende veiligheidsvoorzieningen om te voorkomen dat men de dijk opklimt.
- Inpassing aan de westzijde langs de Bûtenpôle: profiel van de Koekoeksleane om de hoek doorzetten. Vanaf de wegkant moet circa 40 m ruimte worden gereserveerd tot de voet van de grasdijk/talud.
- Op het perceel staat de exacte lengte van het bassin in oostelijke richting vrij. Aan de oostelijke grens zal ook weer beplanting geplaatst moeten worden.

Tevens bestaan er plannen voor het eventueel realiseren van een bedrijfswoning ten noordoosten van de te realiseren gietwaterberging. Hiertoe zijn met een wijzigingsbevoegdheid (wetgevingzone - wijzigingsgebied 1) onder voorwaarden mogelijkheden geboden in dit bestemmingsplan.

Bedrijfswoning aan de Bitgumerdyk nabij Bitgum

Er bestaan eveneens plannen voor het eventueel realiseren van een bedrijfswoning ten noordoosten van het plangebied aan de Bitgumerdyk nabij Bitgum. Ook voor deze eventuele bedrijfswoning zijn met een wijzigingsbevoegdheid (wetgevingzone - wijzigingsgebied 2) onder voorwaarden mogelijkheden geboden in dit bestemmingsplan.

3.1

Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. De SVIR heeft diverse nota's vervangen, zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. Ook zijn met het SVIR de ruimtelijke doelen en uitspraken vervallen die zijn benoemd in de Agenda Landschap, Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. In de SVIR is de visie van de rijksoverheid op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 aangegeven. Dit betreft een nieuw, integraal kader dat de basis vormt voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. In de SVIR is gekozen voor een meer selectieve inzet van het rijksbeleid dan voorheen. Voor de periode tot 2028 zijn de ambities van het Rijk in drie rijksdoelen uitgewerkt:

- Vergroten van de concurrentiekracht door versterking van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland.
- Verbeteren van de bereikbaarheid.
- Zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Met bovengenoemde rijksdoelen zijn 13 nationale belangen aan de orde die in het SVIR verder gebiedsgericht zijn uitgewerkt in concrete opgaven voor de diverse onderscheiden regio's. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden meer beleidsvrijheid op het terrein van de ruimtelijke ordening gekregen. Het kabinet is van mening dat provincies en gemeenten beter op de hoogte zijn van de actuele situatie in de regio en de vraag van bewoners, bedrijven en organisaties en daardoor beter kunnen afwegen welke (ruimtelijke) ingrepen in een gebied nodig zijn.

3.2

Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân 2007

Op 13 december 2006 hebben Gedeputeerde Staten het Streekplan Fryslân vastgesteld. Het streekplan geeft de visie van Gedeputeerde Staten op het ruimtelijk beleid van de provincie weer.

Centraal in het streekplan staat het begrip 'ruimtelijke kwaliteit'. Hiermee bedoelt de provincie dat in ruimtelijke plannen, in ontwerpen en in de uitvoering expliciet gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde worden

toegevoegd aan de omgeving. Deze drie waarden waarborgen op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte. Het betekent ook een ruimtelijke inrichting die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling. De provincie wil deze doelstellingen koppelen aan een krachtige sociaaleconomische ontwikkeling in een leefbare omgeving, waarbij tegelijkertijd wordt ingezet op de instandhouding en verder ontwikkelen van aanwezige bodem-, water-, landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische kwaliteiten.

Het landelijk gebied is primair bestemd voor functies die een ruimtelijk-functionele relatie met het landelijk gebied hebben. Het gaat daarbij vooral om de functies landbouw, recreatie, natuur en waterberging en bestaande woon- en werkfuncties en voorzieningen. Voor dit bestemmingsplan zijn de thema's 'landschap', 'water', 'glastuinbouw' en 'bedrijvigheid' van belang.

Landschap

De provincie zet zich samen met anderen in voor het in stand houden en verder ontwikkelen van de belangrijke landschappelijke kwaliteiten en waarden. De provincie vraagt bij de inrichting en het beheer van de ruimte aandacht voor een bijzondere landschappelijke kwaliteit van Fryslân, namelijk de stilte en vrijwel ongestoorde duisternis. Voor bepaalde diersoorten zijn stilte en duisternis een vereiste en voor mensen een kwaliteit die de beleving van het landschap een extra dimensie geeft.

Water

De provincie streeft naar goede ruimtelijke condities voor een veilige en woonbare provincie en voor gezonde en veerkrachtige duurzame watersystemen waarin sociaaleconomische en ecologische ontwikkelingen met elkaar in evenwicht zijn. Water is een belangrijk medeordenend principe in de ruimtelijke inrichting van Fryslân. Voor een goede waterbeheersing worden de nodige ruimtelijke maatregelen getroffen. Door klimaatverandering, bodemdaling en de toename van verhard oppervlak kan in veel gevallen voor een goede waterbeheersing niet meer worden volstaan met technische maatregelen. Voor een robuust en veerkrachtig watersysteem, dat zowel wateroverschotten als water tekorten goed kan opvangen, zullen de (on)mogelijkheden van het watersysteem medebepalend zijn voor de functionele bestemming en inrichting van de ruimte. Een goed functionerende Friese boezem is cruciaal voor de waterhuishouding van heel Fryslân.

Glastuinbouw

In het streekplan is aangegeven dat er ruimte wordt geboden voor grootschalige landbouw en meer intensieve landbouw (glastuinbouw) met bijbehorende innovatieve vormen van (ondersteunende) bedrijvigheid binnen het raamwerk van de landschappelijke kernkwaliteiten. Voor Berltsum is concreet aangegeven dat de aan de (glas)tuinbouw verbonden bedrijvigheid (toelevering, verwerking) een bijzonder segment is waar passende ruimte voor kan worden geboden.

Bedrijvigheid

Ten aanzien van de bedrijvigheid stelt de provincie dat bedrijven bij voorkeur geconcentreerd worden op een bedrijventerrein binnen of nabij kernen (in verband met het beperken van milieuhinder). De provincie hanteert daarbij vestigingsbeleid. Met het vestigingsbeleid streeft de provincie naar:

- economische structuurversterking met een provinciaal werkgelegenheidsniveau dat overeenstemt met het landelijke gemiddelde;
- een ruimtelijke verdeling van werkfuncties die bijdraagt aan sterke steden en een vitaal platteland;
- een goede afstemming tussen de bereikbaarheidseisen van functies en de ontsluiting van locaties zodat de mobiliteit beheerst wordt;
- een goede ruimtelijke kwaliteit en een goede milieukwaliteit;
- voor de markt herkenbare en bruikbare vestigingslocaties. Dit betekent dat er een goede afstemming is tussen vestigingscondities van functies en kenmerken van locaties: voor ieder bedrijf is een goede plek beschikbaar. De provincie maakt voor verschillende werkfuncties onderscheid tussen:
  - vestigingsmogelijkheden naar typen kernen, waarbij de provincie vooral verantwoordelijk is;
  - vestigingsmogelijkheden binnen kernen, waarbij vooral gemeenten aan zet zijn.

De provincie hanteert daarbij op basis van een kwalificatie van de verschillende steden en dorpen in Fryslân locatiebeleid en onderscheidt:

- de stad Leeuwarden;
- overige stedelijke centra;
- regionale centra;
- bedrijfsconcentratiekernen;
- overige kernen.

Berltsum behoort tot de overige kernen. Overige kernen bieden - afgezien van uitzonderingen - slechts ruimte aan bedrijven die zich op de lokale markt bewegen met een beperkte milieubelasting. Ze hebben de volgende kenmerken:

- lichte bedrijven (tot en met milieucategorie 2 en in een enkel geval 3);
- zeer kleine bedrijven (tot 2.500 m²);
- zeer kleine kantoren (tot 600 m²);
- totale omvang van het terrein passend bij de schaal van de kern;
- alle categorieën perifere detailhandel beperkt;
- lokale voorzieningen.

Partiële Herziening van het Streekplan Fryslân 2007 ten behoeve van Glastuinbouw Noordwest Fryslân (2008)

Ten behoeve van de uitbreiding van glastuinbouw in Noordwest Fryslân is een partiële herziening van het Streekplan Fryslân 2007 opgesteld, die op 25 juni 2008 door Provinciale Staten van de Provinsje Fryslân is vastgesteld.

In het streekplan werd voor de uitbreiding van glastuinbouw een zoekgebied van maximaal 450 ha in het noordwesten van Fryslân aangewezen. Een dergelijke uitbreiding zou bijdragen aan de vorming van een volwaardig glastuinbouwgebied met bijbehorende schaalvoordelen en nieuwe werkgelegenheid creëren.

Met de streekplanherziening is het zoekgebied met een concrete locatie voor nieuwe glastuinbouw ingevuld. Op basis van locatieonderzoek uit het planMER (Milieueffectrapport) en het bestuurlijk draagvlak in de regio is de locatie ten zuiden van Sexbierum aangewezen voor uitbreiding van glastuinbouw. Het zoekgebied voor nieuwe glastuinbouw uit het streekplan is door deze aanwijzing vervangen. Bestaande glastuinbouwbedrijven in het plangebied van dit bestemmingsplan behouden de mogelijkheden voor reguliere uitbreiding.

Provinciale Verordening Romte Fryslân (2011)

Het Streekplan Fryslân uit 2007 heeft op basis van het overgangsrecht van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) de status van structuurvisie gekregen. Met de invoering van de Wro is de goedkeuringsbevoegdheid van bestemmingsplannen van de gemeente vervallen. De provincie heeft daarentegen wel de mogelijkheid gekregen om een provinciale verordening op te stellen. In 2010 heeft de Provinsje Fryslân derhalve het initiatief genomen om te komen tot de Provinciale Verordening Romte (PVR). Deze is op 15 juni 2011 vastgesteld en is per 1 augustus 2011 in werking getreden.

In de PVR is aangegeven welk onderwerpen de provincie van provinciaal belang acht en op welke wijze de provinciale belangen moeten worden vertaald in gemeentelijke ruimtelijke plannen. Als daaraan niet wordt voldaan, zal de provincie een zienswijze indienen en eventueel een aanwijzing geven als onvoldoende aan die zienswijze tegemoet wordt gekomen. Het streekplanbeleid, zoals dat hiervoor is aangegeven, is in het kader van de verordening voorzien van concrete beleidsregels. Dit bestemmingsplan past binnen deze beleidsregels.

Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan (2007)

Het hoofddoel van het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (PVVP) is het realiseren van een duurzaam verkeer- en vervoersysteem in Fryslân:

- dat voldoet aan de verplaatsingsbehoefte van inwoners en bezoekers;
- dat voldoet aan de behoefte om goederen te transporteren;
- dat bijdraagt aan de versterking van de economie;
- dat veilig is;
- dat schade aan natuur, landschap en milieu weet te beperken.

PROVINCIALE WEGEN-
VERORDENING

Voor wat betreft de beheerszones langs provinciale wegen is de provinciale wegenverordening van belang. Voor de als hoofdweg aangeduide verbindingen dient een afstand van 30 m uit de beheersgrens (is meestal hart bermsloot) aangehouden te worden. De provinciale wegenverordening stelt regels aan het realiseren van bouwwerken en het uitvoeren van andere werkzaamheden bin-

nen de beheerszone. De Westergoawei ten noordoosten van het plangebied is een provinciale weg (wegnummer N383).

Derde Waterhuishoudingsplan Fryslân 2010-2015 & Waterbeheerplan 2010-2015

Het “Derde Waterhuishoudingsplan Fryslân: Wiis Mei Wetter” geeft de doelen weer die de provincie in de periode 2010-2015 wil bereiken. Het waterhuishoudingsplan staat centraal in de provinciale besluitvorming. Het Wetterskip Fryslân ontvangt dit provinciale plan als kader voor het waterbeheer in Fryslân. Het plan geeft eveneens de kaders aan voor het rioleringsbeheer van gemeenten en het eigen provinciale beleid. Het waterhuishoudingsplan is de verbindende schakel tussen het ruimtelijke en economische beleid van de provincie en het waterbeheer. Bovendien is het een structuurvisie voor het ruimtelijke beleid. Dit houdt in dat het plan, op de onderdelen die hierop betrekking hebben, dezelfde status heeft als het streekplan.

WATERHUISHOUDINGSPLAN

De hoofddoelstelling voor het waterbeleid in Fryslân luidt als volgt: “Het hebben en houden van een veilige en bewoonbare provincie en het in stand houden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, zodat een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd”.

In het “Waterbeheerplan: Wetter jout de romte kwaliteit” is door het Wetterskip Fryslân aangegeven welke maatregelen zij in de periode van 2010 tot 2015 neemt om het watersysteem op orde te houden en te verbeteren. Hierbij kan het gaan om uitvoeringswerken, maar het betreft ook het opstellen van beleidsregels en verordeningen of het normale beheer en onderhoud. In het waterbeheerplan wordt de relatie met de doelen en resultaten uit het waterhuishoudingsplan gelegd. Het waterbeheerplan staat centraal in de besluitvorming binnen het Wetterskip Fryslân.

WATERBEHEERPLAN

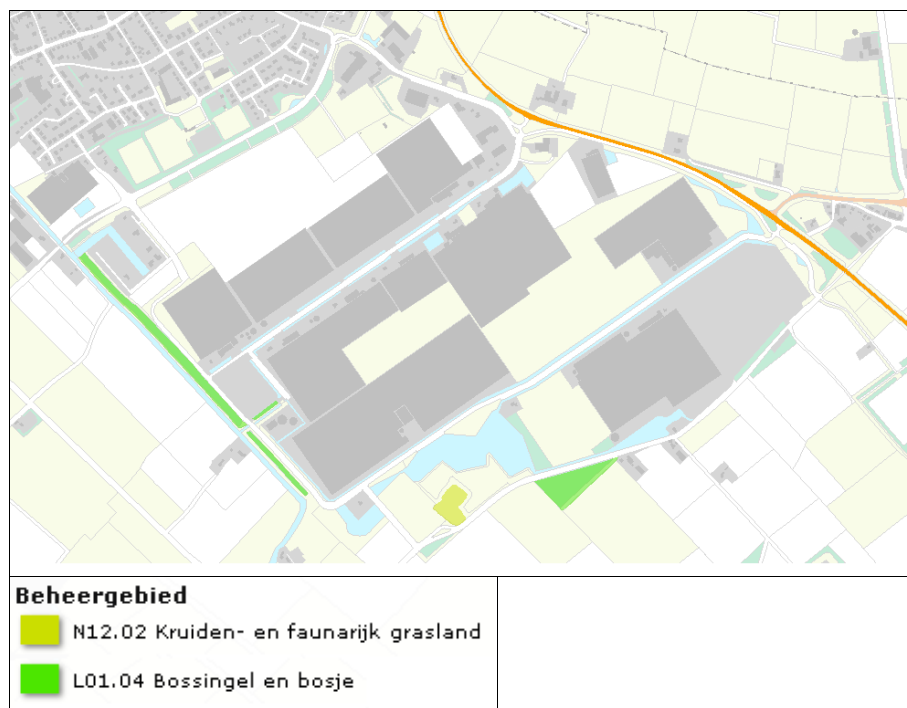
Natuurbeheerplan 2012

Het Natuurbeheerplan maakt deel uit van het nieuwe provinciale stelsel voor natuur- en landschapsbeheer (SNL), dat op 1 januari 2010 is ingegaan voor de onderdelen agrarische natuur en landschap. Dit subsidiestelsel heeft de Provinciale Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (PSAN) van het huidige Programma Beheer vervangen. Het Natuurbeheerplan 2009 is in de plaats van de bestaande natuurgebiedsplannen gekomen. Op basis van een natuurbeheerplan kunnen boeren subsidie aanvragen voor het uitvoeren van een van de beheerpakketten die op hun gebied van toepassing is. Op 27 september 2011 heeft Gedeputeerde Staten van Fryslân het Natuurbeheerplan 2012 vastgesteld dat het Natuurbeheerplan 2011 heeft vervangen.

Binnen het Natuurbeheerplan wordt voor het beheer van natuur onderscheid gemaakt in natuurbeheer en agrarisch natuurbeheer. Bij natuurbeheer worden de betreffende gronden omgevormd en ingericht als natuurgebied, waarbij agrarisch gebruik in dienst staat van de natuurfunctie. Bij agrarisch beheer zijn de betreffende gronden in agrarisch gebruik, maar wordt het gebruik afge-

stemd op het beheerdoel. Overigens zijn beide vormen van beheer vrijwillig: de eigenaar van de gronden besluit over de vraag of hij gebruik wil maken van de mogelijkheid die in het kader van het Natuurbeheerplan is geboden. Tevens gelden er beheerpakketten voor landschapsbeheer.

Een belangrijk verschil tussen beide vormen van beheer is dat in het geval daadwerkelijk wordt overgaan tot het uitvoeren van het natuurbeheer, de bestemming van de gronden 'Natuur' dient te worden; bij agrarisch natuurbeheer blijft de bestemming 'Agrarisch'.

Figuur 4. Kaartfragment Natuurbeheerplan 2012 voor plangebied (bron: Provinsje Fryslân, 2012)

In figuur 4 is het kaartfragment van de Natuurbeheerplankaart opgenomen zoals die voor het plangebied geldt. De gronden ter plaatse van de stinswier aan de Sânwai zijn aangegeven als "Kruiden- en faunarijck grasland". Het terrein komt in aanmerking voor natuurbeheer met agrarisch medegebruik. De beplanting langs de Berltsumer Feart is aangegeven als "Bossingel en bosje". Hiervoor geldt een provinciaal beheerpakket uit oogpunt van landschap.

3.3

Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Glastuinbouwgebied (2001)

Het voorgaande bestemmingsplan Glastuinbouwgebied bevatte de volgende doelstellingen:

- Versterking van de positie van de Noord-Nederlandse tuinbouw door het creëren van vestigingsmogelijkheden waarbij uit wordt gegaan de modernste inzichten op het gebied van tuinbouw, milieu en leefbaarheid.
- Vergroting van de recreatieve gebruikswaarde van het gebied, vooral door een betere toegankelijkheid voor wandelaars en fietsers.
- Versterking van de groene infrastructuur.
- Structurele bescherming van de aanwezige archeologische waarden.

Met het oog op een logische landschappelijke begrenzing van het geheel (gronden voor kassenbebouwing plus landschappelijke inbedding) is het plangebied tot stand gekomen. Glastuinbouw heeft een efficiënte, rechthoekige verkaveling. De vroegere verkavelings- en waterstructuur in het plangebied is met dit bestemmingsplan daarom ingrijpend gewijzigd.

Gezien de gemiddelde grootte van een glastuinbouwbedrijf werd destijds uitgegaan van vestiging van maximaal 20 bedrijven op een totale oppervlakte van 115 ha. De bedrijven zouden dermate groot van omvang zijn dat permanente aanwezigheid van een toezichthouder regelmatig noodzakelijk zou zijn. Het totale aantal woningen dat op grond van dit bestemmingsplan dan ook werd toegestaan, was maximaal 40 dienstwoningen (waarvan 20 in het cluster voor bedrijfswoningen aan de huidige Wettertún en 20 in de zone verspreide bedrijfswoningen), waarbij de eerste dienstwoning bij recht kon worden gerealiseerd en een tweede dienstwoning middels wijziging alleen nadat de noodzaak daartoe was aangetoond.

Vestigingsbeleid bedrijven

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van de vestiging van bedrijven strookt in grote lijnen met het provinciaal beleid. De gemeente streeft ernaar om de dorpen van enige omvang binnen de gemeente te voorzien van een locatie waar bedrijven zich kunnen vestigen.

Het vestigingsbeleid van de gemeente is erop gericht om in het kader van de streekplanbeleid ieder bedrijf de juiste plek te bieden. Dit betekent dat bedrijven met een brede regionale of provinciale betekenis over het algemeen worden verwezen naar de bedrijventerreinen van Harlingen, Franeker en Leeuwarden. Bedrijven die een beperkte regionale functie hebben, worden verwezen naar een bedrijventerrein in Dronryp. De lokaal opererende bedrijven worden bij voorkeur in het dorp of het dorpsgebied gesitueerd, dicht bij hun afzetgebied. Met het oog op het voorkomen van hinder voor gevoelige functies, zoals woningen en scholen, wijst de gemeente bij voorkeur een locatie aan op een bedrijventerrein.

De bedrijven die op een bedrijventerrein in de gemeente worden gevestigd hebben een beperkte milieubelasting. De gemeente biedt ruimte voor bedrijven uit de verschillende milieucategorieën, voornamelijk tot en met 2 en in beperkte mate ook 3.1. Afhankelijk van de beschikbaarheid van een geschikte locatie zijn ook bedrijven uit de milieucategorie 3.2 welkom. Het gaat steeds

om bedrijven waarvan de milieuhinder zodanig beperkt is dat zij toelaatbaar worden geacht nabij woonbebouwing in een rustige woonomgeving. Voor bedrijven uit categorie 3.2 geldt hiervoor een minimale afstand van 100 m. Bedrijven met een grotere milieuhinder worden verwezen naar bedrijventerreinen in stedelijke centra.

Dit bestemmingsplan past binnen dit gemeentelijk beleid.

3.4

Overig beleid

ENERGIEBESPARING EN
CO₂-REDUCTIE

De Kyoto-afspraken zijn op Europees en nationaal niveau vertaald in beleid voor energiebesparing en CO₂-reductie. Voor de Nederlandse glastuinbouwsector zijn deze afspraken de basis voor de energieverbruiksdoelstelling.

De ambitie van de glastuinbouw is dat vanaf 2020 in nieuwe kassen klimaat-neutraal en economisch rendabel geteeld kan worden met een sterk gereduceerd gebruik van fossiele energie. De glastuinbouw is in 2020 daarnaast ook leverancier van duurzame warmte en elektriciteit. Om dit te realiseren is er het Masterplan Kas als Energiebron.

In het kader van het Kabinetsprogramma Schoon en Zuinig hebben de glastuinbouw en de overheid in het convenant Schone en Zuinige Agrosectoren aanvullend een aantal meetbare (streef)doelen afgesproken:

- In 2020 een totale CO₂-emissiereductie van minimaal 3,3 Mton CO₂ ten opzichte van 1990. Dit is een reductie van 48%. Hiervan wordt door de inzet van Warmtekrachtkoppelingen (WKK) zo'n 2,3 Mton door de glastuinbouw op nationaal niveau gerealiseerd en circa 1 Mton gerelateerd aan de teelt.
- 2% energie-efficiëntieverbetering per jaar tot aan 2020.
- 20% duurzame energie in 2020.
- 700 ha semi-gesloten kassen in 2011 (en 2.500 ha in 2020).

Binnen het Programma Kas als Energiebron wordt aan zeven transitiepaden als oplossingsrichtingen gewerkt, te weten: zonne-energie, aardwarmte, biobrandstoffen, teeltstrategieën en energiearme rassen, licht (benutting natuurlijk licht en ontwikkeling energie efficiëntere lampen), duurzame(re) elektriciteit en duurzame(re) CO₂.

R a n d v o o r w a a r d e n

4

4.1

Hinder van en voor bedrijvigheid en voorzieningen

Wet- en regelgeving

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) zijn bedrijven en instellingen verplicht te voldoen aan de eisen van een AMvB, dan wel een milieuvergunning te hebben voor de exploitatie van het bedrijf, waarbij rekening gehouden dient te worden met de omliggende woonbebouwing. Door middel van de milieuwet- en regelgeving wordt (milieu)hinder in woongebieden zo veel mogelijk voorkomen.

Uit de geactualiseerde publicatie “Bedrijven en milieuzonering” (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt de richtafstandenlijst voor milieubelastende activiteiten gehanteerd. Per bedrijfstype zijn voor elk van de aspecten geur, stof, geluid en gevaar de minimale afstanden aangegeven die in de meeste gevallen kunnen worden aangehouden tussen een bedrijf en woningen om hinder en schade aan mensen binnen aanvaardbare normen te houden. De grootste afstand is bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend, maar met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken.

Het bovenstaande betekent dat bedrijven zo moeten worden gesitueerd dat zij geen onevenredige hinder opleveren voor gevoelige functies zoals woningen, scholen, ziekenhuizen en dergelijke.

Onderzoek

Glastuinbouwbedrijven, al dan niet voorzien van gasverwarming, worden aangemerkt als milieucategorie 2 (SBI-code 011/012/013-0,1,2,3). Hiervoor geldt op grond van het aspect geluid een minimale richtafstand tot aan hindergevoelige objecten van 30 m. Bij de invulling van het plangebied met glastuinbouwbedrijven is met deze minimale richtafstand rekening gehouden.

Aan de Bitgumerdyk is bedrijvigheid tot en met milieucategorie 3.2 mogelijk. Hiervoor geldt een minimale richtafstand tot aan hindergevoelige objecten van 100 m. Bij het oprichten van nieuwe hindergevoelige objecten in en rondom het plangebied moet met deze afstand rekening worden gehouden.

Tot en met milieucategorie 3.2 zijn voorzieningen ten behoeve van de opwekking van energie niet mer-plichtig. Binnen het plangebied zijn daarom energievoorzieningen toegelaten voor zover deze vallen binnen de milieucategorieën 1

t/m 3.2 en niet kunnen worden aangemerkt als risicovolle inrichtingen en geluidzoneringsplichtige inrichtingen. Een overzicht hiervan is opgenomen in de lijst van bedrijfsactiviteiten die als bijlage bij de regels is gevoegd.

Regeling in dit bestemmingsplan

Vanwege de nabije ligging van hindergevoelige objecten in en in de directe omgeving van het plangebied zijn energievoorzieningen uit milieucategorie 3.2 op sommige locaties niet toelaatbaar. Dit is op de verbeelding aangeduid als “overige zone - geen wkk toegestaan”.

Conclusie

Met dit bestemmingsplan worden geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt die niet voldoen aan geldende criteria omtrent minimale richtafstanden ten opzichte van hindergevoelige objecten. Er zijn dan ook geen belemmeringen in het kader van hinder van en voor bedrijvigheid te verwachten. Het bestemmingsplan mag uitvoerbaar worden geacht.

4.2

Luchtkwaliteit

Wet- en regelgeving

Op 1 maart 1993 is de Wet milieubeheer (Wm) in werking getreden. Onder andere de Europese regelgeving voor de luchtkwaliteit is met de inwerkingtreding van de wijziging van de Wm (onderdeel luchtkwaliteitseisen) op 15 november 2007 in de Nederlandse wet- en regelgeving verwerkt.

Uitgangspunt van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden. Hierin is bepaald wanneer en hoe overschrijdingen van de grenswaarden voor de luchtkwaliteit moeten worden behandeld. In het NSL worden ook nieuwe ontwikkelingen zoals plannen voor de bouw van woningen overwogen. Plannen die binnen het NSL passen, hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. Ook plannen die ‘niet in betekende mate’ (nibm) gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit hoeven niet meer aan deze grenswaarden te worden beoordeeld. De eisen om te kunnen beoordelen of bij een plan sprake is van nibm, zijn vastgesteld in de algemene maatregel van bestuur (AMvB)-nibm.

Ook projecten die ‘niet in betekende mate’ (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) als ‘niet in betekende mate’ wordt beschouwd.

Onderzoek

Indien de toename van het verkeer op de weg groter zou zijn dan ongeveer 1.853 motorvoertuigen per etmaal, wordt de grens van 3% (een toename van $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) overschreden. Voorliggend bestemmingsplan heeft een overwegend conserverend karakter. Met het plan worden geen grootschalige nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt en moet daarom worden beschouwd als een nibm-plan. Onderzoek naar de luchtkwaliteit kan derhalve achterwege blijven. Het plan voldoet aan het gestelde in de Wm ten aanzien van luchtkwaliteit.

Conclusie

De uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan wordt niet belemmerd door onaanvaardbaar nadelige gevolgen voor de luchtkwaliteit.

4.3

Geluidhinder

In 1979 is de Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. De Wgh is er op gericht om de geluidhinder vanwege onder andere wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai te voorkomen en te beperken. Deze wet is op 1 januari 2007 voor het laatst gewijzigd. De Wgh bepaalt dat de 'geluidsbelasting' op gevels van woningen en andere geluidsgevoelige objecten niet hoger mag zijn dan een in de wet bepaalde norm. In veel gevallen is deze norm 48 dB, die als voorkeursgrenswaarde wordt aangeduid.

4.3.1

Wegverkeerslawaai

Wet- en regelgeving

In artikel 74 van de Wgh is aangegeven wanneer een weg zoneplichtig is. Elke weg heeft in principe een zone, behoudens wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied en wegen waarvoor een maximumsnelheid geldt van 30 km/uur. De breedte van een geluidszone is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van de weg binnen of buiten stedelijk gebied. Indien binnen een geluidzone nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals woningen, worden gerealiseerd, moet door middel van een akoestisch onderzoek worden vastgesteld of aan de grenswaarden uit de Wgh wordt voldaan.

Als buitenstedelijk gebied wordt onder meer het gebied buiten de bebouwde kom beschouwd. In buitenstedelijk gebied bedraagt de zonebreedte die aan weerszijden van de weg in acht moet worden genomen 250 m voor wegen met één of twee rijstroken. In die gevallen waar binnen deze zone sprake is van een nieuwe situatie en geluidsgevoelige functies zijn betrokken, dient te worden getoetst of de geluidsbelasting aan de gevel de wettelijke grenswaarden niet overschrijdt.

Onderzoek

Het plangebied ligt in buitenstedelijk gebied en wordt aan drie zijden omsloten door doorgaande wegen. Aan de oostzijde betreft dit de doorgaande weg Westergoawei (N383). Op deze provinciale weg geldt een maximale verkeerssnelheid van 80 km/uur. Hierlangs ligt aan de zijde van het plangebied eveneens een landbouwontsluitingsweg (Bitgumerdyk) met een snelheidsregime van 80 km/uur. Deze landbouwontsluitingsweg loopt als hoofdontsluitingsweg van Berltsum ter hoogte van de kruising Bûtenpôle met de rotonde N383 door richting het dorp. In de haakse bocht voor Berltsum gaat de Bitgumerdyk over in de Koekoeksleane, waarlangs om het dorp heen gereden kan worden naar de Gernierswei. Op dit gehele tracé geldt een snelheidsregime van 80 km/uur. Ter hoogte van de afslag It Achtepaed/Bûtenpôle is dit 60 km/uur. Aan de zuidzijde van het plangebied loopt de Sânwei/Liuwesingel die de verbinding tussen Bitgum en Menaam vormt. Voor deze weg geldt eveneens een snelheidsregime van 60 km/uur.

Bovenstaande wegen kennen alle een geluidszone van 250 m die van invloed is op het plangebied. Voor de interne ontsluitingsinfrastructuur van het plangebied (Bûtenpôle, De Bodde en Wettertún) geldt een snelheidsregime van 60 km/uur en dientengevolge ook een geluidszone in het plangebied van 250 m rondom deze wegen.

Bij nieuwe ontwikkelingen waarbij geluidsgevoelige objecten zijn betrokken, is akoestisch onderzoek naar geluidhinder vanwege wegverkeerslawaai in een zone van 250 m van de doorgaande wegen in en rondom het plangebied noodzakelijk. Wat betreft de mogelijkheid in dit plan tot het realiseren van beide bedrijfswoningen middels een wijzigingsbevoegdheid en de mogelijkheden die nog bestaan in de aangegeven zones voor (bedrijfs)woningen is onderzoek naar geluidhinder vanwege wegverkeerslawaai noodzakelijk om de haalbaarheid hiervan aan te tonen. De resultaten van de geluidberekeningen zullen wanneer deze, op basis van actuele verkeersgegevens, beschikbaar zijn in het ontwerp bestemmingsplan worden opgenomen. Het gaat hierbij om de berekening van de begrenzing van de contouren betreffende de voorkeursgrenswaarde (48 dB-contour) en de maximale ontheffingswaarde (53 dB-contour) vanaf de as van de weg van de te beschouwen wegen. De in dit kader te onderzoeken wegen betreffen:

- Westergoawei (N383);
- Bitgumerdyk;
- Koekoeksleane;
- Sânwei/Liuwesingel;
- Bûtenpôle;
- De Bodde;
- Wettertún.

Conclusie

Op grond van voorgaande mag worden geconcludeerd dat de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan niet door geluidhinder vanwege wegverkeerslawaaï wordt belemmerd.

4.3.2

Industrielawaai

Wet- en regelgeving

Op grond van de Wgh dient bij de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan onder meer aandacht aan industrielawaai te worden besteed. Dit is met name het geval als een bestemmingsplan de mogelijkheid van de vestiging van een inrichting als bedoeld in artikel 41 Wgh insluit. De categorieën van inrichtingen bedoeld in artikel 41 Wgh zijn nader aangewezen in artikel 2.1, lid 3 van het Besluit omgevingsrecht.

Onderzoek

In dit bestemmingsplan is geen sprake van een geluidszone of geluidszoneplichtige inrichtingen. Er is dan ook geen noodzaak tot het uitvoeren van akoestisch onderzoek vanwege industrielawaai.

Conclusie

De uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan wordt niet belemmerd door geluidhinder vanwege industrielawaai.

4.4

Ecologie

Wet- en regelgeving

De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet (Ffw) op 1 april 2002 en de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw) op 1 oktober 2005 in de Nederlandse wet- en regelgeving verwerkt.

De Ffw is gericht op het beschermen en het behouden van de goede staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Uitgangspunt hierbij is het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat werkzaamheden en dergelijke in beginsel niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hier op grond van een vrijstelling of ontheffing van worden afgeweken. In de Ffw is onder andere bepaald dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten te handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en fauna, gedwongen is dergelijk handelen of nalaten achterwege te laten. Dit voor zover dit in redelijkheid van hem kan worden gevraagd. Diegene moet alle maatregelen nemen die in redelijkheid van hem kunnen worden gevraagd om die nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

De Nbw is gericht op het beschermen van (natuur)gebieden. Deze natuurgebieden betreffen onder andere de zogenoemde Speciale Beschermingzones op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Samen worden deze gebieden aangeduid als het Natura 2000-netwerk. Voor de bescherming van deze natuurgebieden is in de Nbw een uitgebreide wet- en regelgeving opgenomen.

Onderzoek/Ecologische inventarisatie

Om de uitvoerbaarheid van onderhavig plan te toetsen, is een ecologische inventarisatie van de natuurwaarden in het plangebied uitgevoerd. Tevens is gekeken naar de effecten op beschermde gebieden in de omgeving. Het doel hiervan is om na te gaan of een vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet en/of een oriënterend onderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) noodzakelijk is. Het plangebied is daartoe op 17 november 2010 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. Dit moment valt buiten het geschikte seizoen, maar gezien de huidige terreinomstandigheden en de beschikbare gegevens kan met dit veldbezoek worden volstaan.

Doordat in het bestaande plan nog ruimte is voor ontwikkelingen en de actualisatie een aantal andere ontwikkelingen mogelijk maakt, zijn de natuurwaarden getoetst aan de volgende ontwikkelingen:

- Gietwaterberging in de noordwesthoek van het plangebied (tegenover sportpark bij Berltsum).
- Nieuwe bedrijfswoning aan de Bitgumerdyk bij Bitgum in het oosten van het plangebied.
- Warmtekrachtinstallatie.

Daarnaast liggen er op grond van het geldende bestemmingsplan nog rechten om verspreid over het plangebied zowel glastuinbouwbedrijven uit te breiden (/op te richten) alsook het oprichten van enige bedrijfswoningen.

Figuur 5. Links: bomenrij en agrarisch gebied aan noordwestzijde van het plangebied, rechts: beoogde locatie nieuwe bedrijfswoning bij Bitgum vanuit het oosten

Soortbescherming

Met ingang van 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) van de

Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt. Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Flora- en faunawet van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten (licht beschermd, middelzwaar beschermd en streng beschermd).

Het plangebied bestaat voornamelijk uit glastuinbouw. Het zuidoostelijk deel van het plangebied betreft agrarische gronden en waterberging ten behoeve van de glastuinbouw. Het noordwestelijk deel betreft agrarische gronden. Uit de informatie van DNA Fryslân (november 2010) blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied naast enkele in het kader van de Flora- en faunawet licht beschermde diersoorten, ook enkele middelzwaar en streng beschermde diersoorten voorkomen. Het betreft onder andere enkele vleermuissoorten.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek blijkt echter dat het plangebied een beperkte natuurwaarde kent. Gezien de inrichting en het gebruik van het plangebied worden, behalve vleermuizen, alleen enkele algemene, licht beschermde soorten (zoals spitsmuizen) en zwaarder beschermde vogels in en direct rond het plangebied verwacht. Alle inheemse vogelsoorten zijn in het kader van de Flora- en faunawet zwaar beschermd.

In het noordwesten van het plangebied ligt langs de Koekoeksleane een hout-singel. In combinatie met de naastgelegen agrarische gronden zijn de bomen potentieel geschikt broedgebied voor buizerd, boomvalk en ransuil. De nesten van deze vogels zijn jaarrond beschermd, alsmede de functionele omgeving. Een verstoring van de functionele omgeving (bijvoorbeeld afname van foerageergebied in de directe omgeving van een nest) kan ook zonder aantasting van het nest de nestlocatie ongeschikt maken waardoor het dier wordt verstoord en er sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet.

ROOFVOGELS EN UILEN

Het is daarnaast niet uit te sluiten dat vleermuizen een verblijfplaats hebben in bebouwing of bomen in het plangebied. Aangezien er geen bomen worden gekapt of bebouwing wordt gesloopt, zullen verblijfplaatsen niet worden aangetast. Mogelijk foerageren vleermuizen boven de agrarische gronden in het plangebied of wordt de bomenrij langs de noordwest- en zuidwestzijde gebruikt als vliegroute. In de huidige situatie is op deze locaties al sprake van lichtuitstraling. De nieuwbouw wordt bovendien geplaatst tussen bestaande bebouwing waardoor er nauwelijks sprake zal zijn van een toename van verstoring door licht. Daarbij komt dat eventueel nieuw te realiseren kassen worden gebouwd met de nieuwste technieken waarbij lichtuitstraling tot een minimum wordt beperkt om lichtvervuiling te voorkomen.

VLEERMUIZEN

EFFECTEN De aanwezige licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Flora- en faunawet. Hoewel een lichte toename van lichtuitstraling te verwachten is, heeft dit geen significant negatief effect op in de omgeving voorkomende vleermuizen en overige fauna.

Als gevolg van de ontwikkelingen in het noordwesten van het plangebied kunnen jaarrond beschermde nestplaatsen van roofvogels en/of uilen worden verstoord.

Het is verboden nesten van vogels (indien nog in functie) te vernietigen of te verstoren. Met betrekking tot de uitvoering van de werkzaamheden dient derhalve rekening te worden gehouden met het broedseizoen. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het is van belang of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Gebiedsbescherming

NATUURBESCHERMINGSWET
1998

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Natuurbeschermingswet worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Staats- en Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan waarin de EHS is geregeld.

ECOLOGISCHE
HOOFDSTRUCTUUR

De EHS is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is voor Friesland uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân.

NATUUR BUITEN DE EHS

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt verder specifiek ingezet op een verantwoorde weidevogelstand en voldoende ganzenfoerageergebied in de open klei- en veenweidegebieden.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het meest nabijgelegen gebied uit de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied Waddenzee, dat is gelegen op een afstand van 8 km ten noorden van het plangebied. Dit Natura 2000-gebied is eveneens het meest nabij gelegen gebied uit de EHS. In de verre omgeving van het plangebied zijn geen gebieden aanwezig die zijn aangewezen als ganzenfoerageergebied (Natuurbeheerplan 2009). Het weidevogelbeleid van het Streekplan is uitgewerkt in het Werkplan Weidevogels in Fryslân 2007-2013 (nieuw beleid). Volgens het werkplan zijn potentiële waar-

devolle weidevogelgebieden, gebieden waar openheid en rust aanwezig is. Deze gebieden zijn aangegeven op de in het werkplan opgenomen kaart “openheid en rust”. De te ontwikkelen gebieden liggen tussen bestaande kassen, overige gebouwen, infrastructuur en opgaand en herbergen hierdoor geen openheid en rust.

Gezien de huidige terreinomstandigheden, de aard van de ontwikkelingen en de afstand tussen plangebied en beschermde gebieden, worden met betrekking tot de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten op beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, de EHS en belangrijk ganzenfoeragegebied verwacht.

EFFECTEN

Rondom de bestaande bebouwing en infrastructuur is door het ontbreken van openheid en rust een verstoorde zone voor weidevogels aanwezig. De te ontwikkelen gebieden liggen dan ook reeds in verstoord gebied. Als gevolg van de uitbreiding zal het oppervlak van de verstoorde zone over het omliggende agrarische gebied niet toenemen.

Resultaten

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat in het algemeen kan worden geconcludeerd dat het gebied beperkte natuurwaarden kent. Bij het verder ontwikkelen van het plangebied kunnen echter verbodsovertredingen van de Flora- en faunawet niet op voorhand uitgesloten worden. Hierdoor dient een (voor)onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet te worden uitgevoerd, waarbij gericht veldonderzoek nodig is naar het voorkomen van jaarrond beschermde nestplaatsen van roofvogels en uilen. Uit dit onderzoek zal verder blijken of het plan op het gebied van de Flora- en faunawet uitvoerbaar is.

Voorts is naar voren gekomen dat er geen noodzaak bestaat een oriëntatiefase in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 dan wel een analyse van de EHS uit te voeren. Het is aan het bevoegd gezag, College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, om de visie ten aanzien van beschermde gebieden te bevestigen.

Conclusie

Wat betreft ecologie mag dit bestemmingsplan uitvoerbaar worden geacht.

4.5

Cultuurhistorie

Wet- en regelgeving

De Modernisering Monumentenwet (MoMo) heeft tot een wijziging van art. 3.6.1, lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) geleid, waardoor ieder bestemmingsplan vanaf 1 januari 2012 tevens een analyse van cultuurhistorische waarden van het plangebied moet bevatten. In de toelichting van een be-

stemmingsplan dient een beschrijving opgenomen te zijn van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Hierbij dient ook de historische (stede)bouwkunde en historische geografie te worden meegenomen in de belangenafweging. Aangegeven dient te worden welke conclusies aan de geanalyseerde waarden worden verbonden en op welke wijze deze worden geborgd in het bestemmingsplan.

Onderzoek

Op de Cultuurhistorische Kaart Fryslân 2 (CHK2) van de Provinsje Fryslân is informatie opgenomen over cultuurhistorische waarden. Uit de CHK2 blijkt dat in het plangebied met uitzondering van mogelijke archeologische waarden (zie hiernavolgende paragraaf) geen sprake is van cultuurhistorische waarden. Bovendien is het plangebied nagenoeg volledig ingevuld met glastuinbouw. Er zijn daardoor geen cultuurhistorische waarden die met dit bestemmingsplan worden aangetast.

Conclusie

Dit bestemmingsplan mag wat betreft het cultuurhistorische aspect uitvoerbaar worden geacht.

4.6

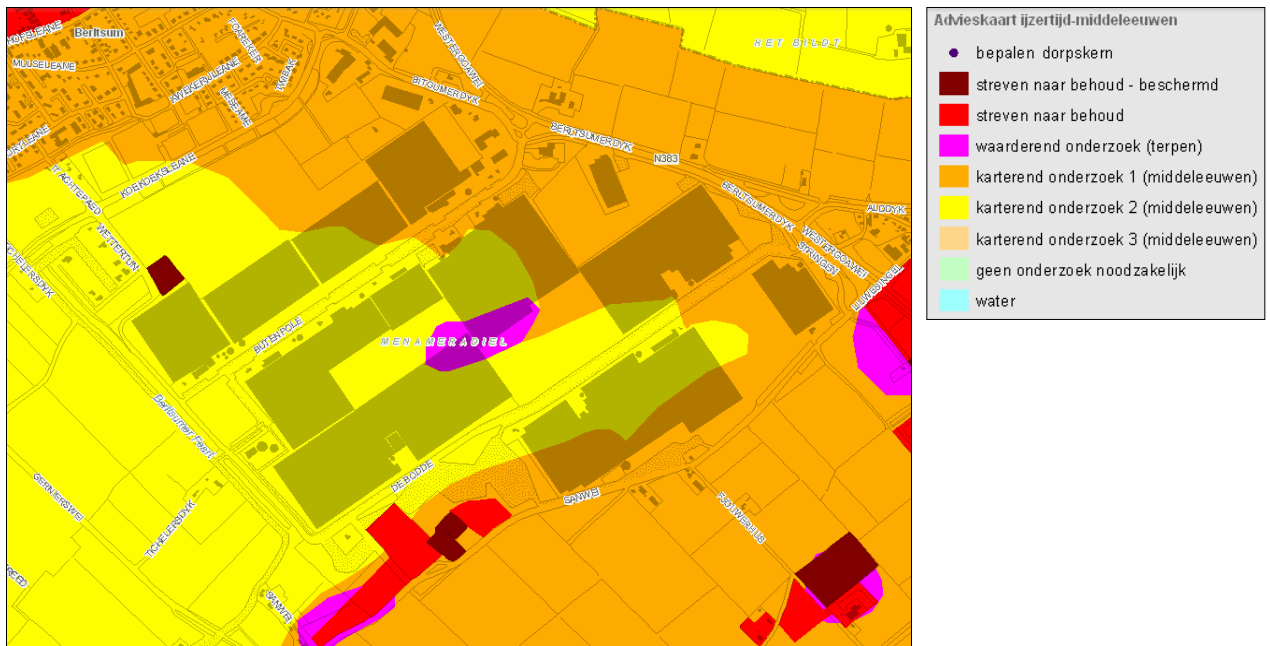
Archeologie

Wet- en regelgeving

Ter implementatie van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving is op 1 september 2007 de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMZ) in werking getreden. Deze nieuwe wet maakt deel uit van de (gewijzigde) Monumentenwet. De kern van de WAMZ is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven. De WAMZ verplicht gemeenten bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening te houden met de in hun bodem aanwezige waarden. Naast het inventariseren van de te verwachten archeologische waarde, zal het bestemmingsplan uiteindelijk, indien nodig (en mogelijk), een bescherming moeten bieden voor waardevolle gebieden. Dit kan bijvoorbeeld met een omgevingsvergunning.

Onderzoek

Op de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE), onderdeel van de Cultuurhistorische Kaart Fryslân 2 (CHK2) van de Provinsje Fryslân, is informatie opgenomen over archeologische waarden. Op deze kaart is voor vrijwel de gehele provincie per locatie aangegeven wat de archeologische verwachtingswaarden zijn. Daarbij worden twee verschillende perioden onderscheiden; de periode steentijd-bronstijd en de periode ijzertijd - middeleeuwen.

Figuur 6. Fragment FAMKE-Kaart periode ijzertijd - middeleeuwen (bron: Provincie Fryslân, 2012)

Steentijd - bronstijd

Voor het gehele plangebied is voor wat betreft de periode steentijd - bronstijd aangegeven dat “geen onderzoek noodzakelijk” is naar archeologische waarden. Dit houdt in dat er bij ruimtelijke ontwikkelingen, ongeacht de grootte van de ingreep, voor de periode steentijd - bronstijd geen historisch en karterend onderzoek hoeft te worden verricht.

IJzertijd - middeleeuwen

Door de provincie wordt bij ruimtelijke ingrepen voor de periode ijzertijd - middeleeuwen in het plangebied verschillende onderzoeksregimes geadviseerd. Dit is in figuur 6 inzichtelijk gemaakt.

De noordelijke en zuidelijke rand van het plangebied is aangeduid als ‘Karterend onderzoek - 1 (middeleeuwen)’. In dit gebied kunnen zich archeologische resten bevinden uit de periode midden-bronstijd - vroege middeleeuwen. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer dan 500 m² een karterend archeologisch onderzoek uit te laten voeren. De beide beoogde bedrijfswoningen liggen in gebieden met dit onderzoeksregime. Beide mogelijk te realiseren bedrijfswoningen leiden niet tot dusdanig grote oppervlakten aan bodemverstoring. Ter plaatse zijn derhalve in beginsel geen archeologische onderzoeken noodzakelijk.

KARTEREND ONDERZOEK
1 EN 2

Voor het overgrote deel van het plangebied, dat is aangegeven als ‘Karterend onderzoek - 2 (middeleeuwen)’, wordt karterend archeologisch onderzoek bij ruimtelijke ingrepen groter dan 2.500 m² aanbevolen. De archeologische onderzoeken dienen voor beide onderzoeksregimes uit minimaal zes boringen per

ha te bestaan, met een minimum van zes boringen per plan, waarbij duidelijk wordt of er vindplaatsen in het plangebied aanwezig zijn.

STREVEN NAAR BEHOUD -
BESCHERMD

Voor een perceel aan de Bûtenpôle is het advies 'Streven naar behoud - beschermd' opgenomen. Dit perceel betreft een huisterp die cultuurhistorisch van zeer hoge waarde is. Het perceel is als rijksmonument opgenomen (nummer 45686 en 1028). Eenzelfde onderzoeksadvies geldt voor een perceel aan de Sânwei. Dit perceel (de Hege Wier) betreft een stinswier met gracht die cultuurhistorisch van waarde is (monumentnummer 9165). Van voorgenoemde terreinen is bekend dat zij waardevolle archeologische resten uit de periode midden-bronstijd en later bevatten. Deze terreinen zijn wettelijk beschermd op grond van de Monumentenwet 1988. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning een beschermd monument af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen. Wanneer er plannen bestaan die het bodemarchief kunnen schaden, is daarom een vergunning van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap noodzakelijk en dient bij de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) een aanvraag te worden gedaan.

STREVEN NAAR BEHOUD

In het zuidelijke deel van het plangebied zijn nabij de Hege Wier voorts nog enkele gronden opgenomen waarvoor 'Streven naar behoud' geldt. Dit betreft een voormalige nederzetting die cultuurhistorisch van waarde is (monumentnummer 14923). Van een dergelijk gebied is bekend dat zij waardevolle archeologische resten uit de periode bronstijd en later bevatten. Door de provincie wordt aangeraden om deze gebieden in bestemmingsplannen op te nemen als 'archeologisch waardevol gebied' en daaraan een regeling te verbinden die ingrepen verbiedt die het bodemarchief kunnen schaden. Voor ruimtelijke ingrepen minder dan 50 m² hoeven geen consequenties te worden verbonden aan deze aanduiding.

WAARDEREND ONDERZOEK
(TERPEN)

In het centrale deel en geheel in het zuidelijke deel van het plangebied zijn gronden aangewezen waar een 'Waarderend onderzoek (terpen)' voor geldt. Dergelijke gebieden betreffen archeologische vindplaatsen, zoals terpen of terpzolen, die archeologische vondsten en sporen bevatten. De exacte waarde en omvang van de terp of terpzool is echter niet bekend. De provincie beveelt aan om bij ruimtelijke ingrepen van meer dan 50 m² een waarderend booronderzoek te laten uitvoeren, waarbij kan worden vastgesteld wat de waarde van de bestaande vindplaats is.

Regeling in dit bestemmingsplan

In de regels bij dit bestemmingsplan zijn verschillende regelingen opgenomen ten behoeve van de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Dit varieert van streng naar een wat ruimhartiger regeling op grond van provinciale advisering aan de hand van de FAMKE-kaart. De regelingen zijn middels drie dubbelbestemmingen met de verbeelding verbonden.

Wat betreft beide percelen die zijn aangewezen als 'Streven naar behoud - beschermd' is in het bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 1' opgenomen. Dit betreft de meest strenge beschermingsregeling. Vrijwel iedere bodemingreep is omgevingsvergunningsplichtig. Voor het gebied 'Streven naar behoud' geldt de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 2', waarbij bouwwerken en werkzaamheden tot 50 m² en 30 cm diep niet omgevingsvergunningsplichtig zijn. Voor ingrepen die groter zijn en dieper reiken, moet vooraf omgevingsvergunning worden verkregen.

WAARDE - ARCHEOLOGIE 1
WAARDE - ARCHEOLOGIE 2

Daarnaast geldt voor de gronden waarop de gietwaterberging is voorzien de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'. Voor dit gebied is het provinciale advies 'karterend onderzoek 2' afgegeven. Bodemingrepen groter dan 2.500 m² zijn omgevingsvergunningsplichtig. Deze beschermingsregeling is in het bestemmingsplan opgenomen aangezien de reële mogelijkheid bestaat dat in dit gebied ruimtelijke ingrepen groter dan 2.500 m² en dieper dan 30 cm plaatsvinden en er voor zover bekend nog geen archeologisch onderzoek voor dit terrein beschikbaar is.

WAARDE - ARCHEOLOGIE 3

Voorwaarde voor het verlenen van omgevingsvergunning is in alle gevallen dat uit archeologisch onderzoek is gebleken dat geen archeologische waarden zijn aangetroffen of dat deze archeologische waarden niet onevenredig worden geschaad. Mochten er wel archeologische waarden worden aangetroffen dan kan alleen onder voorwaarden een omgevingsvergunning worden verleend.

Conclusie

Met dit bestemmingsplan is een beschermingsregeling ter behoud en bescherming van archeologie getroffen. Dit bestemmingsplan mag uitvoerbaar worden geacht wat betreft het archeologische aspect.

4.7

Waterparagraaf

Wet- en regelgeving/beleidskader

Op grond van artikel 3.1.6 Bro dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In die paragraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets. Het doel van de watertoets is het waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Door middel van de watertoets wordt in een vroegtijdig stadium aandacht besteed aan het wateraspect.

Waterwet en Nationaal waterplan

De Waterwet, die per 22 december 2009 van kracht is geworden, heeft gezorgd voor een ingrijpende bundeling van waterwetgeving. Daarnaast heeft het Nationaal Waterplan (NWP), waarvan de eerste versie tegelijk met de Waterwet is verschenen, een formele rol in de ruimtelijke ordening. De NWP bevat de hoofddoelstelling voor waterbeheer in Nederland en is de vervanger van de Vierde Nota Waterhuishouding en alle voorgaande nota's hieromtrent. Het NWP is tevens een structuurvisie op basis van de Waterwet en de Wet ruimtelijke ordening en is opgesteld voor de planperiode 2009-2015. Het NWP gaat uit van integraal waterbeheer en van een watersysteembenadering. Het hoofdthema is "Nederland, een veilige en leefbare delta, nu en in de toekomst". Het NWP beoogt te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het beleid richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en andere vormen van gebruik van water. In het NWP is beleid opgenomen voor het IJsselmeergebied, de Noordzee en de stroomgebiedbeheerplannen op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water. Daarnaast bevat het NWP, naar aanleiding van het advies van de Deltacommissie in 2008, beleid over maatregelen die genomen moeten worden vanwege de verwachte klimaatsveranderingen.

WATERVERGUNNING

Met de inwerkingtreding van de Waterwet is tevens de Watervergunning van kracht geworden. Watervergunning (en/of Keurontheffing) van Wetterskip Fryslân als waterbeheerder is nodig voor werkzaamheden in, onder, langs, op, bij of aan open water, waterkeringen en wegen in het beheer van het waterschap, het onttrekken van grondwater en het lozen op het oppervlaktewater.

Provinciaal waterbeleid

In het Waterhuishoudingsplan (WHP) van de Provinsje Fryslân en het Waterbeheerplan (WBP) van Wetterskip Fryslân staat vermeld hoe de provincie en het waterschap vorm willen geven aan het waterbeheer in de periode 2010-2015. In het WHP staan doelen die de Provinsje Fryslân in de planperiode wil bereiken. Het plan geeft kaders voor het waterbeheer, dat door het waterschap, gemeenten en andere partijen wordt uitgevoerd. In het WBP staan de maatregelen die Wetterskip Fryslân van 2010-2015 neemt om het watersysteem op orde te houden en te verbeteren. De drie thema's waterveiligheid, voldoende water en schoon water vormen de basis voor het waterbeheer in Fryslân.

Onderzoek/Wateradvies

Naar aanleiding van overleg tussen gemeente en Wetterskip Fryslân in het voortraject van het opstellen van het voorontwerpbestemmingsplan zijn reeds diverse waterbelangen in het bestemmingsplan opgenomen. Met het overleg ex artikel 3.1.1. Bro is het voorontwerpbestemmingsplan ter beoordeling in het kader van de watertoets bij Wetterskip Fryslân ingediend. In dit kader heeft Wetterskip Fryslân gereageerd. De ingekomen overlegreactie en de gemeentelijke beantwoording daarvan is als bijlage bij dit bestemmingsplan opgenomen.

Het wateradvies van Wetterskip Fryslân is in het navolgende opgenomen.

Verhard oppervlak

In de bestaande situatie wordt hemelwater op onverhard terrein vertraagd afgevoerd. Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden om het plangebied verder te verharderen. Een toename van verhard oppervlak² heeft een versnelde afvoer van neerslag tot gevolg. Om wateroverlast te voorkomen, hanteert Wetterskip Fryslân het uitgangspunt dat een toename van verhard oppervlak gecompenseerd moet worden door waterberging aan te leggen. De toename van verhard oppervlak dient gecompenseerd te worden door 10% van de toename van verhard oppervlak als nieuw oppervlaktewater aan te leggen. De kosten van compensatie zijn voor de initiatiefnemer van een plan. Compensatie dient gerealiseerd te worden binnen hetzelfde peilgebied. Het dempen van watergangen moet voor 100% worden gecompenseerd.

Hoofdwaterring

In en grenzend aan het plangebied liggen enkele hoofdwaterringen (o.a. Berltsumer Feart). Deze hoofdwaterringen hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoerfunctie. Voor het onderhoud van deze watergangen is een obstakelvrije zone van 5 m vanaf de oever noodzakelijk. In dit gebied mag niet worden gebouwd.

Schouwwatergang

Het onderhoud van de schouwwatergangen in en rond het plangebied moet gewaarborgd zijn. Het bestemmingsplan mag er niet toe leiden dat de schouwwatergangen onbereikbaar worden voor onderhoud.

Boezemkade

Het plangebied telt tevens verschillende boezemkaden. Door een hoog maai-veld is een boezemkade niet altijd als zodanig herkenbaar. Een boezemkade beschermt het achterliggende gebied tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. Een boezemkade heeft met een bepaalde hoogte een kerende werking. Deze kerende werking moet te allen tijde gehandhaafd blijven. Voor boezemkaden is daarom een obstakelvrije zone van 5 m, gerekend vanaf de teen van de kade, vastgesteld om bij ingrepen binnen dit gebied te kunnen constateren of deze van gevaar zijn voor achterliggende gebieden. De obstakelvrije zone is nodig voor beheer en onderhoud. Voor werkzaamheden binnen de kernzone en obstakelvrije zone van de boezemkade is een watervergunning nodig.

Grondwateronttrekking

Bij de aanleg van gebouwen of infrastructuur is het vaak nodig om het grondwater te verlagen om het werk droog te kunnen uitvoeren. Voor grondwateronttrekking is een vergunning of melding nodig. Ook het lozen van onttrokken grondwater is meldingsplichtig.

---

² Alle oppervlakten, zoals daken, trottoirs en wegen, worden tot verhard oppervlak gerekend.

Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is een belangrijk uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.

Waterkwaliteit

Om een goede waterkwaliteit te realiseren, moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient gebouwd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Waterwet

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden ingediend in het kader van de Waterwet. Onder ingrepen in het watersysteem worden ook het onttrekken van grondwater en het lozen daarvan op het oppervlaktewater verstaan.

Proces

Wetterskip Fryslân gaat ervan uit dat de in de watertoets vermelde adviezen worden opgevolgd en meegenomen in de verdere ruimtelijke procedure voor het bestemmingsplan. Wanneer de vermelde adviezen worden opgevolgd, ziet het waterschap met betrekking tot het bestemmingsplan geen waterhuishoudkundige bezwaren. Derhalve wordt een positief wateradvies afgegeven en is de watertoetsprocedure daarmee afgerond.

Regeling in dit bestemmingsplan

In de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw' is het mogelijk om onder voorwaarden van inpassing in de openbare ruimte en het landschap middels omgevingsvergunning waterberging aan te leggen. Aangezien binnen het glastuinbouwgebied nog enige ruimte voor de bouw van nieuwe kassen is, is in de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouw' ten aanzien van het compenseren van de toename van verhard oppervlak een voorwaardelijke verplichting opgenomen dat nieuwe kassen niet eerder in gebruik mogen worden genomen dan dat er op eigen terrein is voorzien in waterberging van ten minste 10% van het toe te voegen oppervlak. Hiermee wordt gegarandeerd dat compensatie van de toename van verhard oppervlak ook daadwerkelijk plaatsvindt. Daarnaast is in de bestemming 'Water' voorzien in de mogelijkheid tot het gebruiken van deze gebieden voor voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding.

Conclusie

De gemeente volgt de wettelijk gestelde eisen die door Wetterskip Fryslân aan het wateraspect in het plangebied worden gesteld. De watertoets mag hiermee als afgerond worden beschouwd. Er bestaan voor het aspect water geen belemmeringen ten aanzien van dit bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan mag uitvoerbaar worden geacht.

4.8

Externe veiligheid

Wet- en regelgeving

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, aardgas of LPG. Het aandachtsveld van externe veiligheid richt zich op zowel inrichtingen (bedrijven) waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn als het transport van gevaarlijke stoffen. Dit vervoer kan plaatsvinden over weg, water en spoor en door buisleidingen. De veiligheidsrisico's in het kader van externe veiligheid worden uitgedrukt in een plaatsgebonden risico (PR) en een groepsrisico (GR). De normen voor het plaatsgebonden risico en groepsrisico hebben tot doel een voldoende veiligheidsniveau te garanderen voor de burger als persoon, dan wel deel uitmakend van een groep.

Het plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een plaats (nabij een bedrijf waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn of langs een transportroute van gevaarlijke stoffen) verblijft, komt te overlijden als gevolg van een incident met die gevaarlijke stoffen.

Het groepsrisico is de kans per jaar dat een groep van tien of meer personen in één keer het (dodelijke) slachtoffer wordt van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het aantal personen in de nabijheid van een incident heeft invloed op de omvang van het groepsrisico. Tussen het aantal personen en de aard en de dichtheid van bebouwing bestaat een causaal verband.

Voor het plaatsgebonden en groepsrisico zijn normen opgesteld. Deze normen zijn uitgangspunt voor het ruimtelijk en milieubeleid. Wat betreft het plaatsgebonden risico wordt (voor 'nieuwe' ruimtelijke ontwikkelingen) een kans van eens per miljoen jaar (10^{-6}) aanvaardbaar geacht. Overschrijding van deze grenswaarde is niet toegestaan. Voor het groepsrisico wordt bij inrichtingen een kans aanvaardbaar geacht van:

- eens per honderdduizend jaar (10^{-5} per jaar) op het overlijden van 10 personen of meer;
- eens per tien miljoen jaar (10^{-7} per jaar) op het overlijden van 100 personen of meer;
- eens per miljard jaar (10^{-9} per jaar) op het overlijden van 1.000 personen of meer.

Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over onder andere (spoor)wegen wordt een kans van achtereenvolgens 10^{-4} , 10^{-6} en 10^{-8} aanvaardbaar geacht. Deze normen zijn oriënterende waarden. Dit betekent dat een overschrijding van deze normen is toegestaan wanneer het bevoegd gezag dit voldoende kan motiveren.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. Voor dit bestemmingsplan zijn de volgende besluiten relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi): Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.
2. Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRNVGS): De circulaire is van toepassing op bestemmingsplannen die liggen binnen de invloedsgebieden van transportroutes met vervoer van gevaarlijke stoffen.
3. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb): Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico. Het Bevb bevat regels voor het vastleggen van buisleidingen met een extern veiligheidsaspect in bestemmingsplannen. Het Bevb heeft een rechtstreekse werking.
4. Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit): Het activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

Voor het groepsrisico gelden, anders dan voor het plaatsgebonden risico, geen grenswaarden maar slechts oriënterende waarden. In bovenstaande besluiten en de circulaire is de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat iedere wijziging met betrekking tot planologische keuzes middels een belangenafweging moet worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag. Bij een toename van het groepsrisico moet ten opzichte van de oriëntatiewaarde gekeken worden naar alternatieven, zoals de rol van de brandweer en dergelijke.

Risicokaart

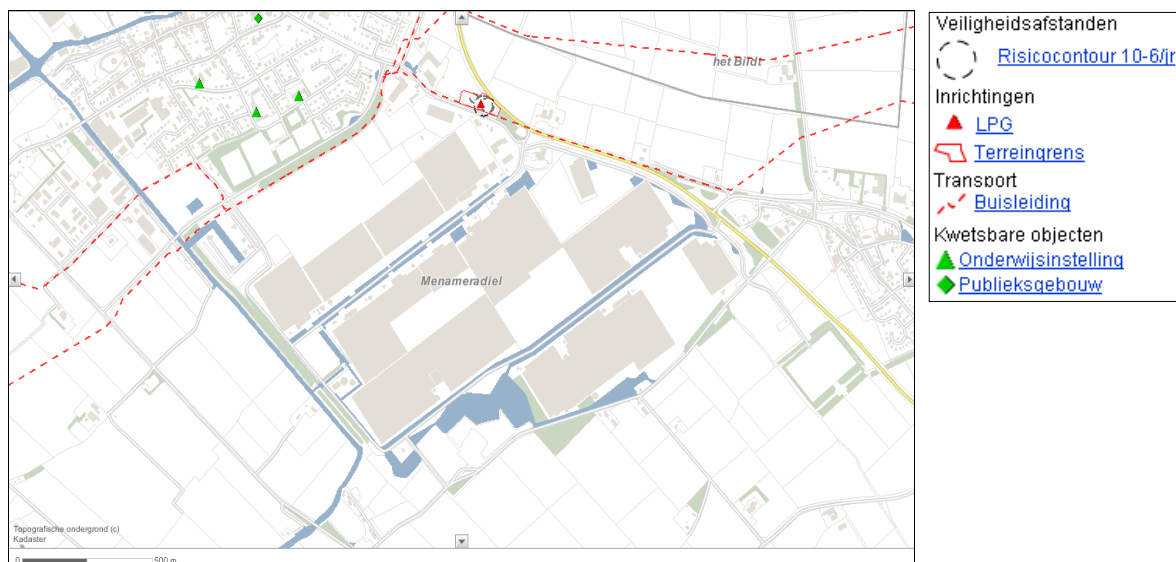
De Provincie Fryslân heeft in het kader van het Interprovinciaal Overleg (IPO) een zogenoemde risicokaart³ ontwikkeld. Op de risicokaart staan gegevens die met risico te maken hebben, zoals risicoveroorzakende bedrijven die gevaarlijke stoffen gebruiken of produceren of opslaan en ook het vervoer/transport van grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. Gevaarlijke stoffen zijn in dit geval stoffen die een schadelijke invloed hebben op de gezondheid en het milieu. Op de risicokaart worden tevens kwetsbare objecten getoond die extra aandacht verdienen in de buurt van risicobronnen. Dit zijn gebouwen waarin zich veel mensen kunnen bevinden en gebouwen waar niet-zelfredzame mensen aanwezig zijn (zieken, bejaarden, kinderen).

---

³ Benaderbaar via www.risicokaart.nl.

Onderzoek

Om na te gaan of voor dit bestemmingsplan ook aandachtspunten op het vlak van de externe veiligheid aanwezig zijn, is de risicokaart geraadpleegd⁴. In de directe omgeving van het plangebied is een LPG-tankstation aanwezig en blijken aardgastransportleidingen van Gasunie te liggen. Er bevinden zich geen risico-ontvangers in het plangebied.

Figuur 7. Detailkaart externe veiligheid
(bron: Provincie Fryslân, 2011)

LPG-tankstation

Aan de Bitgumerdyk 69c te Berltsum is een tankstation met de verkoop van LPG gevestigd. Voor een dergelijke inrichting geldt een risico voor een ongeval met de gevaarlijke stof LPG. De inrichting heeft een vergunde jaardoorzet LPG van 1.000 m³. Verschillende risicoafstanden zijn van belang op dit terrein en de directe omgeving, waaronder voor een deel in het plangebied.

Voor het vulpunt van de LPG-installatie geldt een PR10⁻⁶ van 35 m. Het vulpunt ligt centraal aan de oostelijke zijde van het terrein van de inrichting. Het invloedsgebied voor het GR is 150 m. Het LPG-reservoir kent een risicoafstand voor het PR10⁻⁶ van 25 m en is direct oostelijk van het vulpunt gelegen. De LPG-afleverinstallatie ligt ten westen van het vulpunt. Hiervoor geldt een PR10⁻⁶ van 15 m.

Gronden binnen een plaatsgebonden risicocontour dienen op de verbeelding van een bestemmingsplan aangeduid te worden. Voor dit bestemmingsplan geldt dat de plaatsgebonden risicocontouren net niet in het plangebied liggen. Wel zijn de groepsrisicocontouren voor het bestemmingsplan van toepassing.

PLAATSGEBONDEN RISICO
EN GROEPSRISICO

⁴ Benaderbaar via www.risicokaart.nl.

Met dit bestemmingsplan worden geen nieuwe risicogevoelige activiteiten nabij het tankstation ontplooid en worden voorts geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten binnen de geldende veiligheidszones rondom het tankstation mogelijk gemaakt. Externe veiligheid vanwege het LPG-tankstation is derhalve verder niet van toepassing in dit bestemmingsplan.

Aardgastransportleidingen

PLAATSGEBONDEN RISICO

De aardgastransportleidingen in en nabij het plangebied kennen een PR10⁶-risico-contour van 0 m, hetgeen betekent dat de risicocontour op de leidingen zelf is gelegen. Derhalve is een plaatsgebonden risico vanwege de aardgastransportleidingen niet van toepassing op het plangebied.

GROEPSRISICO

Wat betreft het groepsrisico dient de inventarisatie van de rond een leiding aanwezige bevolking zich uit te strekken tot een afstand waarop ten hoogste 1% van de aanwezigen nog slachtoffer wordt van een calamiteit met een leiding. Dat is de zogenaamde inventarisatiezone. De 1%- en 100%-letaliteitsgrenzen⁵ voor de leidingen in het plangebied en omgeving zijn in tabel 1 aangegeven.

Tabel 1. 1%- en 100%-letaliteitsgrens

Leiding	Werkdruk (bar)	Diameter (inch)	1%-letaliteit (m)	100%-letaliteit (m)
N502-49	40	8,63	95	50
N502-37	40	4,50	45	25
N502-05	40	4,25	45	25

In het plangebied zijn zowel 1%- als 100%-letaliteitsgrenzen van de drie aardgastransportleidingen relevant. Formeel zijn er geen harde normen verbonden aan de toelaatbaarheid van (beperkt) kwetsbare objecten binnen een invloedsgebied. Wel bestaat voor het bevoegd gezag bij het vaststellen van ruimtelijke plannen de wettelijke verantwoordingsplicht, indien er (beperkt) kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied liggen. Wanneer een plan consoliderend van aard is of de oriënterende waarde niet wordt overschreden kan bij de verantwoording worden volstaan met het vermelden van:

- de personendichtheid in het invloedsgebied van de buisleiding (het groepsrisico);
- de mogelijkheden tot bestrijding en beperking van rampen;
- de mogelijkheden tot zelfredzaamheid van personen in het plangebied.

Ten aanzien van de laatste twee aspecten dient het bevoegd gezag de regionale brandweer in staat te stellen om een advies uit te brengen.

⁵ De letaliteitsgrens wordt uitgedrukt in een percentage (bijvoorbeeld 1% of 100%). Deze letaliteitsgrenzen zijn afstanden waarop een bepaald percentage van de daar aanwezige personen komt te overlijden ten gevolge van een calamiteit met gevaarlijke stoffen als deze optreedt.

Regeling in dit bestemmingsplan

De ligging van een aardgastransportleiding, alsmede de daarbij behorende belemmeringenstrook van ten minste 5 m (gemeten vanuit het hart van de leiding) dient in een bestemmingsplan vastgelegd te worden. Voor een leiding met een werkdruk tot 40 bar, zoals het geval is met alle drie de buisleidingen in en nabij het plangebied, geldt een afstand van 4 m. Derhalve is aan de noordzijde van het plangebied in de groenbestemming de dubbelbestemming 'Leiding - Gas' aan weerszijden van de hartlijn ter plaatse van de aanduiding "hartlijn leiding - gas" opgenomen. In de regels van de dubbelbestemming is een vergunningenstelsel ten aanzien van het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden opgenomen.

4.9

Bodem

Wet- en regelgeving

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat in de toelichting op een ruimtelijk plan inzicht verkregen moet worden in de uitvoerbaarheid van het plan. Dit betekent dat er onder meer inzicht verkregen moet worden in de noodzakelijke financiële investering van een (mogelijk noodzakelijke) bodemsanering. Een onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is derhalve onderdeel van de onderzoeksverplichting bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan.

Uitgangspunt ten aanzien van de bodemkwaliteit is dat deze bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zodanig goed moet zijn dat er geen risico's voor de volksgezondheid bestaan bij het gebruik van het plangebied voor wonen of een andere functie.

Een bepaalde mate van bodemverontreiniging hoeft in veel gevallen niet direct een probleem op te leveren. In veel gevallen zal historisch onderzoek inzake de betreffende verdachte locatie kunnen uitwijzen of er voldoende aanleiding is om ook bodemonderzoek te laten uitvoeren. Met een oriënterend bodemonderzoek en/of een nader bodemonderzoek kan worden vastgesteld of inderdaad sprake is van bodemverontreiniging, en zo ja, in welke mate en van welke omvang. Op basis van een nader onderzoek kan de provincie bepalen of er een noodzaak is tot gedeeltelijke of gehele sanering van de locatie en of er beveiligingsmaatregelen moeten worden getroffen. Daarbij zal ook de huidige en/of toekomstige bestemming en het gebruik van de locatie een rol spelen uit welke saneringsvarianten kan worden gekozen.

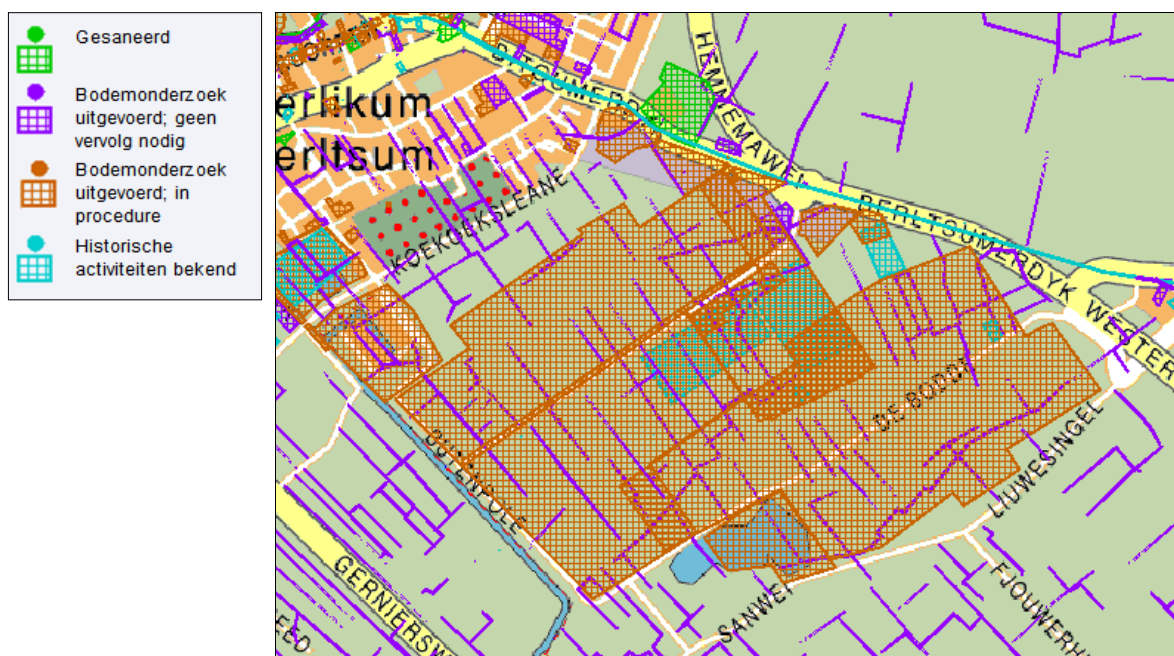
Onderzoek

Op de kaart van het Bodemloket⁶ is zoveel mogelijk informatie verzameld over de kwaliteit van de bodem. Het bodemloket biedt informatie over bodemon-

---

⁶ Benaderbaar via www.bodemloket.nl.

derzoeken en -saneringen die zijn uitgevoerd. Ook is er informatie opgenomen over bedrijven of terreinen waar ‘verdachte’ werkzaamheden in het verleden hebben plaatsgevonden die mogelijk bodemverontreiniging hebben veroorzaakt en waar mogelijk bodemonderzoek moet worden uitgevoerd. In figuur 8 is het kaartfragment voor het plangebied van de bodemkaart opgenomen.

Figuur 8. Fragment bodemadvieskaart
(bron: Bodemloket, 2011)

Op de kaart is zichtbaar dat in het plangebied op verschillende plaatsen bodemonderzoek is uitgevoerd dat nog in procedure is. Ook is in het plangebied bodemonderzoek uitgevoerd waarvoor geen vervolg nodig is geweest. Ter plaatse van het plangebied is een enkele historische activiteit bij het bodemloket bekend die kan wijzen op verontreiniging van de bodem.

Voorliggend plan is zoals reeds genoemd vooral een conserverend plan waarin geen grootschalige nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Geconcludeerd kan worden dat de status quo met betrekking tot mogelijke bodemverontreiniging in het plangebied acceptabel is en dat er van vervuilde locaties die urgente sanering behoeven geen sprake is. De aanwezigheid van (potentieel) vervuilde locaties vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

Beide mogelijk te realiseren bedrijfswoningen liggen niet in gebieden die op grond van het bodemloket als verdacht worden aangemerkt. Om bij uitvoering van beide bedrijfswoningen er zeker van te zijn dat er geen sprake is van bodemverontreiniging is het echter noodzakelijk dat er een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd wordt, conform de NEN 5740. Dit onderzoek dient plaats te vinden voordat er begonnen wordt met de bouwwerkzaamheden. Het uitvoeren van het bodemonderzoek is een voorwaarde waaraan voldaan moet worden voor omgevingsvergunning voor het bouwen kan worden verleend.

Conclusie

Dit bestemmingsplan mag ten aanzien van het aspect bodem planologisch uitvoerbaar worden geacht. In het kader van in de toekomst voorziene projecten zal daar waar nodig nader onderzoek worden verricht.

4.10

Lichthinder

Algemeen kader

Ten aanzien van het aspect lichthinder geldt in de ruimtelijke ordening geen wettelijk toetsingskader. Wel is het streven er op gericht om lichthinder voor omwonenden tot een minimum te beperken. Ook uit oogpunt van ecologie en landschapswaarden (beschermen van duisternis en het donkere landschap) is het wenselijk om lichthinder te voorkomen. Dit geldt met name in gebieden waar het nog relatief donker wordt.

Regelgeving

Activiteitenbesluit

Het Besluit glastuinbouw is per 1 januari 2013 in het Activiteitenbesluit geïntegreerd. Het Activiteitenbesluit is daarmee het kader geworden die eisen stelt aan assimilatiebelichting (de kunstmatige belichting bij het telen van gewassen in kassen om het groei- en bloeiproces te bevorderen) gedurende de donkerteperiode en de nanacht, zoals in navolgende is aangegeven:

Maanden	Donkerteperiode	Nanacht
januari t/m maart	18:00 - 24:00 uur	24:00 uur tot zonsopgang
april	Half uur na zonsondergang tot 02:00 uur	02:00 uur tot zonsopgang
mei t/m augustus	-	-
september, oktober	Half uur na zonsondergang tot 02:00 uur	02:00 uur tot zonsopgang
november, december	18:00 - 24:00 uur	24:00 uur tot zonsopgang

Lichthindervoorschriften voor het telen in kassen zijn in het Activiteitenbesluit als volgt voorgeschreven (niet van toepassing op cyclische belichting, stuurlicht of op terreinverlichting):

Aanwezigheid lichtscherminstallatie

Kassen moeten aan de bovenkant een lichtscherminstallatie hebben, waarmee ten minste 98% lichtuitstraling kan worden gereduceerd. Voor een lichtscherminstallatie, aangebracht voor 1 januari 2014, geldt tot 1 januari 2017 een reductie-eis van 95%. Een lichtscherminstallatie kan bestaan uit één schermdoek, maar ook uit verschillende onderdelen of meerdere schermdoeken. In bestaande kassen hoeft tot 1 januari 2018 geen lichtscherminstallatie aanwezig te zijn als het technisch redelijkerwijs niet mogelijk is om de bovenzijde te voorzien van een installatie. Bijvoorbeeld omdat de constructie van de kas dit niet toelaat. Het toepassen van assimilatiebelichting mag dan alleen in de nanacht. Een inrichtinghouder moet de reductie van de lichtscherminstallatie kunnen

aantonen. Bijvoorbeeld door productinformatie van de leverancier, zoals een certificaat van de lichtdichtheid van het scherm.

Gebruik lichtscherminstallatie

De mate van afscherming van de bovenzijde met de lichtscherminstallatie hangt af van de verlichtingssterkte van de lampen.

- Verlichtingssterkte van 15.000 lux of meer: de lichtscherminstallatie moet van zonsondergang tot zonsopgang de lichtuitstraling met 98% reduceren.
- Verlichtingssterkte minder dan 15.000 lux: de lichtscherminstallatie moet in de donkerteperiode de lichtuitstraling met 98% reduceren (voor 1 januari 2014 aangebrachte lichtscherminstallaties: 95%); en in de nacht met 74% reduceren. De afscherming van 74% komt overeen met een kierbreedte van 25% zoals eerder in oude regelgeving was opgenomen.

Het bevoegd gezag kan op verzoek in de nacht een lager percentage vaststellen. Sommige gewassen kunnen anders namelijk niet worden geteeld. Een hoger percentage mag ook, als dat nodig is voor het voorkomen van lichthinder of voor het beschermen van de duisternis en het donkere landschap.

Afscherming zijgevel

De gevels van een kas moeten vanaf zonsondergang tot zonsopgang zo zijn afgeschermd dat de lichtuitstraling op 10 m afstand met ten minste 95% wordt gereduceerd. Ook mogen de lampen niet te zien zijn buiten de inrichting.

Overgangsrecht

OVERGANGSRECHT VOOR
KASSEN KLEINER DAN
2.500 M²

Voor een kas met een oppervlak kleiner dan 2.500 m² gelden vorengenoemde eisen pas vanaf 1 januari 2021. Tot die datum gelden nog de eisen uit het Besluit landbouw, te weten:

- De gevel van een kas met assimilatiebelichting is zo afgeschermd dat de lichtuitstraling op een afstand van 10 m van die gevel, met ten minste 95% wordt gereduceerd. De lampen mogen niet te zien zijn buiten de inrichting. Deze eisen gelden vanaf zonsondergang tot zonsopgang.
- Van 1 september tot 1 mei vindt van 20.00 tot 24.00 uur geen lichtemissie van assimilatiebelichting plaats, tenzij de bovenzijde van de kas van zonsondergang tot zonsopgang zo is afgeschermd dat de lichtuitstraling met tenminste 85% tot 95% wordt gereduceerd.

OVERGANGSRECHT BIJ
MINDER DAN 20 WATT
PER M²

De vorengenoemde eisen zijn bovendien niet van toepassing tot 1 januari 2018 wanneer het geïnstalleerde elektrische vermogen op 1 januari 2013 minder is dan 20 Watt/m².

4.11

Vliegbasis Leeuwarden

Het plangebied van dit bestemmingsplan ligt op net wat meer dan 4 km afstand van de (landingsdrempels) van Vliegbasis Leeuwarden. Vanwege Vliegba-

sis Leeuwarden dient omwille van de veiligheid van het stijgen en landen van vliegverkeer in de directe omgeving rekening gehouden te worden met milieu- en overige technische belemmeringen. De vliegbasis brengt daarom bepaalde hoogtebeperkingen met zich mee.

Wet- en regelgeving

Op 15 januari 1958 is de Luchtvaartwet (Lvw) in werking getreden. In de Lvw is onder meer bepaald dat de minister van Defensie voor wat betreft de militaire luchtvaart op gebieden, op een afstand van 500 m tot 5.000 m een verbod ten aanzien van onder andere het bouwen van gebouwen tot een door de minister te bepalen hoogte kan leggen.

Op 21 december 2004 is de planologische kernbeslissing Tweede Structuurschema Militaire Terreinen (SMT-2) door de Tweede Kamer goedgekeurd. Hierin is onder meer bepaald dat obstakelvrije zones en de beperkingen die daarmee samenhangen in bestemmingsplannen moeten worden opgenomen. Dit is ook van toepassing op de beperkingen die samenhangen met zend- en ontvangstinstallaties.

Onderzoek

Invliegfunnel

Voor Vliegbasis Leeuwarden zijn obstakelvrije vlakken vastgesteld, bestaande uit start- en landingsvlakken met zijkanten, de zogenaamde ‘funnels’, in het verlengde van de start- en landingsbanen. Binnen deze obstakelvrije vlakken gelden beperkingen ten aanzien van het oprichten van hoge gebouwen en bouwwerken, waarbij rekening gehouden moet worden met een funnelhoogte oplopend van 10 m tot 150 m hoog.

Obstakelbeheergebied

Ter voorkoming van gevaar voor het vliegverkeer rond de Vliegbasis Leeuwarden wordt met het obstakelbeheergebied bepaald tot welke hoogte gebouwen en bouwwerken mogen worden gebouwd. Het obstakelbeheergebied is een samenstelling van verschillende obstakelvlakken, te weten het landingsvlak, startvlak en zijvlak (‘funnel’) en het horizontaal en conische vlak. Dit is uitgewerkt in een ovaalvormige zone.

In deel 3 van het SMT-2 is voor militaire luchtvaartterreinen een uitbreiding van het obstakelbeheergebied aangekondigd overeenkomstig de norm die door de International Civil Aviation Organisation (ICAO) wordt gesteld. Aanleiding voor de uitbreiding van het obstakelbeheergebied is het besluit van de NAVO⁷ om deze norm, die reeds gold voor burgerluchtvaartterreinen, om veiligheidsredenen ook van toepassing te verklaren op militaire luchtvaartterreinen.

De obstakelvrije zone wordt enerzijds bepaald door invliegfunnel, anderzijds door de Inner Horizontal and Conical Surface (IHCS). De IHCS heeft tot doel

---

⁷ Noord Atlantische Verdrags Organisatie.

een obstakelvrije zone te garanderen om in noodgevallen uit verschillende richtingen gebruik te kunnen maken van de landingsbanen van de vliegbasis. Het obstakelbeheergebied strekt er voorts toe dat vrije zichtlijnen rondom radarstations worden gewaarborgd, alsmede de bescherming van communicatie- en navigatieapparatuur. Obstakels rondom radarstations kunnen ontoelaatbare verstoringen met zich meebrengen.

Uit de ICAO-norm vloeien aanvullende hoogtebeperkingen voor objecten rondom een luchtvaartterrein voort. Rondom de gehele Vliegbasis Leeuwarden wordt conform de ICAO-normen een obstakelvrij vlak gehanteerd dat begint met een horizontaal vlak van 45 m hoog met een straal van 4 km rond de landingsdrempels dat overgaat in een conisch vlak met een helling oplopend van 45 m tot 145 m over een afstand van 2 km. De hoogte van het obstakelvrije vlak is gerelateerd aan de ligging van de drempels van de start- en landingsbaan ten opzichte van NAP. Dit obstakelvrije vlak geldt naast de reeds bestaande invliegfunnel.

De ICAO-regeling biedt overigens de mogelijkheid tot het maken van uitzonderingen. Iedere aanvraag tot het maken van een uitzondering dient op basis van de exacte locatie, omvang en hoogte van het te realiseren object en gebruikte bouwmaterialen met behulp van een luchtvaarttechnisch onderzoek separaat te worden beoordeeld. Indien uit het onderzoek blijkt dat het te hoge object de veiligheid niet nadelig beïnvloedt en ook het vermogen om van het luchtvaartterrein gebruik te maken niet significant beïnvloedt, kan een uitzondering op de toegestane hoogte worden gemaakt. Dit kan leiden tot aanvullende criteria voor het gebruik van het luchtvaartterrein.

Radarverstoringengebied

Het plangebied ligt binnen 15 nautische mijlen (circa 28 km) van het verstoringengebied van de radar op het terrein van Vliegbasis Leeuwarden en van de radarpost Noord te Wier. Ter voorkoming van radarverstoring zijn beperkingen in het gehele plangebied van toepassing op de bouw van gebouwen en overige bouwwerken die hoger zijn dan 45 m boven maaiveldhoogte ter plaatse van de radar. De oprichting van obstakels hoger dan 45 m is niet toelaatbaar indien het functioneren van de radar meer dan 10% wordt verstoord.

ILS-Verstoringengebied

Op Vliegbasis Leeuwarden zijn in 2005 twee Instrument Landing Systems (ILS) geïnstalleerd. Een dergelijk instrumentarium is een radionavigatiesysteem waarmee naderingen van het vliegverkeer onder slechte weersomstandigheden nauwkeurig kunnen worden uitgevoerd. Voor een goed functioneren van het ILS geldt dat een gebied rondom de start- en landingsbaan geen verstoring mag opleveren. De afmetingen van het gebied zijn vastgelegd in de richtlijnen van de ICAO. Rond de vliegbasis bestaat het gebied uit verschillende ILS-verstoringengebieden. De hoogtebeperkingen als gevolg van ILS-verstoringengebieden zijn er in eerste instantie niet op gericht om bouwwerken hoger dan de genoemde hoogten bij de vlakken tegen te gaan. Het doel is om een toetsing te

laten plaatsvinden, zodat duidelijk is of de werking van het ILS mogelijk zou kunnen worden verstoord.

Regeling in dit bestemmingsplan

Het plangebied van dit bestemmingsplan ligt binnen het invloedsgebied van Vliegbasis Leeuwarden. Derhalve geldt op basis van het radarverstoringsgebied in beginsel in ieder geval een hoogtebeperking in het gehele plangebied van 45 m. Daarnaast gelden hogere hoogtebeperkingen in het plangebied in verband met de invliegfunnel, het obstakelbeheergebied en het ILS-verstoringsgebied.

In dit bestemmingsplan worden bij recht geen mogelijkheden geboden om hoge gebouwen en/of bouwwerken binnen deze luchtvaartverkeerszones te realiseren. Derhalve is er voor gekozen om af te zien van het opnemen van luchtvaartverkeerszones met hoogtebeperkingen op de verbeelding. In de algemene bouwregels in artikel 18 van de regels van dit bestemmingsplan, zijn deze wel benoemd. Er worden met dit bestemmingsplan geen mogelijkheden geboden om gebouwen en/of bouwwerken te realiseren die hoger zijn dan de verschillende maximaal toegestane hoogten in de diverse luchtvaartverkeerszones.

Conclusie

Regelgeving die verband houdt met de ligging van het plangebied nabij Vliegbasis Leeuwarden leidt niet tot beperkingen voor dit bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is derhalve uitvoerbaar voor dit aspect.

4.12

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Wet- en regelgeving

Op 1 april 2011 is het Besluit milieueffectrapportage gewijzigd. Het aantal situaties waarvoor een milieueffectrapportage (m.e.r.) verplicht moet worden uitgevoerd is verminderd. Er zijn nu meer situaties waar eerst beoordeeld moet worden of een m.e.r. moet worden uitgevoerd. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst van het Besluit die beneden de drempelwaarden vallen een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen zijn. Voor deze toets, die dus een nieuw element is in de m.e.r.-regelgeving, wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

Onderzoek

Dit bestemmingsplan kent een beperkt aantal ontwikkelingsmogelijkheden. De milieueffecten van deze ontwikkelingen zijn in de voorgaande paragrafen beschreven. Hieruit blijkt dat de activiteiten geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu hebben (grote afstand tot gevoelige gebieden, de locatie en de omgeving hebben geen bijzondere kenmerken waardoor er een verwaarloosbare kans is op belangrijke nadelige effecten, de activiteit leidt niet tot grote emissies, de ruimtelijke consequenties van het plan zijn beperkt e.d.). Naar

alle Europese criteria voor de afweging hieromtrent is gekeken. Het bestemmingsplan geeft geen aanleiding voor een vervolgonderzoek in het kader van een m.e.r. of een m.e.r.-beoordeling.

Conclusie

Het bestemmingsplan geeft geen aanleiding voor een vervolgonderzoek in het kader van een m.e.r. of een m.e.r.-beoordeling.

Juridische toelichting

5

5.1

Algemeen

Wro, Bro en SVBP

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn de Wet ruimtelijke ordening (Wro), het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2012 (SVBP2012) toegepast.

De SVBP2012 bevat een aantal juridische regels die moeten worden opgevolgd. Voor de planregels betekent dit onder meer dat niet meer wordt gesproken van voorschriften, maar van regels. Tevens zijn er een aantal dwingend voorgescreven begripsbepalingen, die worden neergelegd in het artikel aangaande begrippen. Ook schrijft de SVBP2012 voor op welke wijze er invulling moet worden gegeven aan de wijze van meten. In het Bro is een formulering opgenomen ten aanzien van de anti-dubbelregel en het overgangsrecht. Deze teksten zijn neergelegd in de planregels.

Wabo en Bor

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) met het bijbehorende Besluit omgevingsrecht (Bor) in werking getreden. De invoering van de Wabo en het Bor heeft grote gevolgen voor het ruimtelijk omgevingsrecht zoals dat nu geldt op grond van de Wro. Met de inwerkingtreding van de Wabo is de Wro deels vervallen en opgegaan in de Wabo.

In de Wabo en het Bor is de omgevingsvergunning geïntroduceerd en geregeld. In de omgevingsvergunning zijn de verschillende toestemmingen voor locatiegebonden activiteiten geïntegreerd, waarbij sprake is van een samenloop met andere locatiegebonden activiteiten die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook de ontheffingen die in een bestemmingsplan zijn geregeld, zijn na 1 oktober 2010 vervangen door de omgevingsvergunning. Dit geldt ook voor de aanlegvergunning. Het algemene gebruiksverbod dat is opgenomen in artikel 7.10 Wro is komen te vervallen en is vervangen door het algemene gebruiksverbod dat is opgenomen in artikel 2.1 Wabo. Voor een gebruik in strijd met een bestemmingsplan is een omgevingsvergunning vereist.

5.2

Bestemmingsplanprocedure

In de Wro en het Bro zijn wettelijke regels voor de bestemmingsplanprocedure vastgelegd. Hierin zijn de volgende fasen onderscheiden:

Vorbereidingsfase

Door burgemeester en wethouders wordt overeenkomstig het bepaalde in artikel 1.3.1 van het Bro (in Huis aan Huis en via de website) kennis gegeven van het voornemen om dit bestemmingsplan te herzien. De gemeente voert ten behoeve van de voorbereiding van een bestemmingsplan vervolgens onderzoek uit naar de bestaande situatie en de mogelijke (ruimtelijke) ontwikkelingen in de gemeente.

De gemeente stelt voor het overleg op grond van artikel 3.1.1 van het Bro haar voornemen (vaak in de vorm van een voorontwerpbestemmingsplan) beschikbaar aan de besturen en diensten van hogere overheden. Ook biedt de gemeente eventueel de mogelijkheid om een reactie te geven op het voorontwerpbestemmingsplan via inspraak. De gemeente geeft een reactie op de overleg- en inspraakreacties. De uitkomsten hiervan worden vermeld in de toelichting bij het ontwerpbestemmingsplan en voor zover noodzakelijk verwerkt in regels en verbeelding.

Terinzageleggingsfase

Na de aankondiging in de Staatscourant, in ten minste één plaatselijk dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad en op de internetpagina van de gemeente, wordt het ontwerpbestemmingsplan voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd. In deze periode kan door iedereen een zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan worden ingediend.

Vaststellingsfase

Na de periode van terinzagelegging stelt de gemeenteraad het ontwerpbestemmingsplan, mogelijk met wijzigingen, binnen een periode van ten hoogste 12 weken vast.

Beroepsfase

Na de vaststelling van het bestemmingsplan maakt de gemeenteraad het vaststellingsbesluit bekend en legt het vastgestelde bestemmingsplan ter inzage. Indien Gedeputeerde Staten of de Inspectie voor Leefomgeving en Transport een zienswijze hebben ingediend die door de gemeenteraad niet volledig is overgenomen of indien de gemeenteraad het bestemmingsplan gewijzigd heeft vastgesteld, geschiedt bekendmaking en terinzagelegging 6 weken na vaststelling. Uiterlijk 6 weken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit kan er beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS).

Indien het bestemmingsplan ongewijzigd is vastgesteld en er gehoor is gegeven aan zienswijzen van Gedeputeerde Staten en/of de Inspectie voor Leefomgeving en Transport wordt het vaststellingsbesluit door de gemeenteraad uiterlijk 2 weken na vaststelling bekend gemaakt. Tevens wordt uiterlijk 2 weken na vaststelling het bestemmingsplan ter inzage gelegd.

5.3

Toelichting op de regels

In deze paragraaf is in hoofdlijnen aangegeven welke doeleinden per bestemming worden nagestreefd. Bovendien is kort aangegeven op welke gronden de onderscheiden bestemmingen van toepassing zijn en wat de meest relevante mogelijkheden zijn.

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

Artikel 1: Begrippen

In dit artikel worden waar nodig in de regels gebruikte begrippen verklaard. Dit is alleen het geval wanneer begrippen niet op voorhand voor een eenduidige uitleg, conform normaal spraakgebruik, vatbaar zijn. Een deel van deze begrippen is voorgeschreven in de SVBP2012.

Artikel 2: Wijze van meten

De wijze waarop maten, afstanden en dergelijke gemeten moeten worden, is voor een belangrijk deel voorgeschreven in de SVBP2012. Deze regels zijn overgenomen in artikel 2 van dit bestemmingsplan.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

In het bestemmingsplan zijn de volgende bestemmingen gehanteerd:

Artikel 3: Agrarisch

In het plangebied komen in het noordelijke en in het zuidwestelijke deel nog diverse percelen voor die, hoewel mogelijk niet als onderdeel van een volwaardig bedrijf, als agrarische cultuurgrond (weiland) in gebruik zijn. Deze gronden zijn als zodanig bestemd. In de bestemming is de aanduiding “wetgevingzone - wijzigingsgebied 1” opgenomen waarmee de gronden in het noordelijke deel ten behoeve van de bouw van één bedrijfswoning onder voorwaarden kunnen worden gewijzigd in de bestemming ‘Agrarisch - Glastuinbouw’.

Artikel 4: Agrarisch - Glastuinbouw

Het merendeel van het plangebied is bestemd als ‘Agrarisch - Glastuinbouw’. Deze gronden zijn bedoeld voor glastuinbouwbedrijven, met de daarbij horende bedrijfswoningen ter plaatse van de aanduiding “overige zone - bedrijfswoningen”. Daarnaast is energieopwekking door middel van installaties voor warmtekrachtkoppeling ook op deze gronden toegestaan, met dien verstande dat deze vanwege hinderaspecten naar geluidsgevoelige objecten niet zijn

toegelaten in de gebieden die zijn aangeduid als “overige zone - geen wkk toegestaan”. Ter plaatse van de aanduiding “specifieke vorm van agrarisch - seizoenshuisvesting” geldt een regeling ten behoeve van de huisvesting van seizoensmigranten van niet meer dan 4 werknemers die gezamenlijk één huishouden vormen. Wanneer de vloeroppervlakte in de woning minimaal 120 m² bedraagt, kan per 20 m² extra gebruiksoppervlakte één seizoenmigrant meer worden gehuisvest tot een maximum van 9 personen. Groenvoorzieningen zijn mede in de bestemming mogelijk, met dien verstande dat voor de gronden aangeduid als “groen” uitsluitend hoogopgaande groenvoorzieningen zijn gerealiseerd en de buitenopslag van goederen niet is toegestaan. Detailhandel binnen de bestemming is toegestaan voor zover het productiegebonden detailhandel betreft en met dien verstande dat de oppervlakte hiervoor niet meer dan 100 m² bedraagt.

Wat betreft de bouwregels bedraagt de goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen niet meer dan respectievelijk 8 m en 14 m. Voor bedrijfswoningen is dit 6 m en 9 m en voor kassen 8 m en 10 m. Bebouwing dient binnen een bouwvlak te worden opgericht. In het geval van een bedrijfswoning dient dit binnen de “overige zone - bedrijfswoningen” plaats te vinden. Het totale bebouwingspercentage van een bouwperceel bedraagt niet meer dan 75%.

In de bestemming is de aanduiding “wetgevingzone - wijzigingsgebied 2” opgenomen waarmee de gronden aan de Bitgumerdyk nabij Bitgum ten behoeve van de bouw van één bedrijfswoning onder voorwaarden kunnen worden gewijzigd in de bestemming ‘Agrarisch - Glastuinbouw’.

Voor de bestemming gelden verder afwijkingsmogelijkheden van de bouwregels, ten behoeve van een tweede bedrijfswoning of het oprichten van een biovergistingsinstallatie.

Daarnaast gelden er specifieke gebruiksregels voor wat betreft activiteiten die tot een strijdig gebruik met de bestemming worden aangemerkt. Zo is voor de verschillende op de verbeelding aangeduide dwarsprofielen in deze regeling vastgelegd dat het aanleggen van wegen en paden of het anderszins inrichten van het bestemmingsvlak in afwijking van het voor de gronden aangeduide dwarsprofiel niet toegestaan. Ook is het gebruiken of laten gebruiken van gronden ten behoeve van waterberging strijdig met de bestemming. Hiervan kan worden afgeweken middels een afwijkingsregel van de gebruiksregels. Als voorwaarde hiertoe geldt dat bij de aanvraag omgevingsvergunning een ontwerp moet zijn ingediend waaruit blijkt op welke wijze de waterberging in de openbare ruimte en het landschap is ingepast.

Artikel 5: Bedrijf

De voor ‘Bedrijf’ aangewezen gronden aan de Bitgumerdyk zijn bestemd voor bedrijven in de categorieën 1, 2, 3.1 dan wel 3.2 van de als bijlage bij deze regels opgenomen Staat van bedrijven, met de daarbij behorende bedrijfswoningen. Detailhandel is uitsluitend ter plaatse van de aanduiding “detailhan-

del” toegestaan, met dien verstande dat aan de Bitgumerdyk 32 uitsluitend detailhandel in dier-, tuin- en hobbybenodigdheden is toegestaan.

Overige detailhandel in de bedrijfsbestemming is toegestaan voor zover het productiegebonden detailhandel betreft en/of detailhandel als ondergeschikt bestanddeel van het bedrijf in goederen die qua aard rechtstreeks verband houden met de bedrijfsuitoefening. Als voorwaarde geldt dat de gezamenlijke oppervlakte van detailhandel niet meer dan 100 m² mag bedragen.

Detailhandelsverkoop via internet is mogelijk, al dan niet in combinatie met een afhaalpunt, voor zover het de primaire bedrijfsactiviteit voor opslag en distributie betreft, het afhaalpunt verder geen showroom heeft en ter plekke niet kan worden afgerekend.

De bedrijfsgebouwen dienen binnen de in het plan aangegeven bouwvlakken te worden gebouwd en het totale bebouwingspercentage van een bouwperceel mag niet meer dan 75% bedragen. De goot- en bouwhoogte bedraagt niet meer dan 6 m respectievelijk 14 m.

Bebouwing ten dienste van een bedrijfswoning (bedrijfswoning inclusief aan- en uitbouwen, aangebouwde en vrijstaande bijgebouwen) bedraagt niet meer dan 200 m². Net als bedrijfsgebouwen dient dit binnen het bouwvlak te worden opgericht. De goot- en bouwhoogte van een bedrijfswoning bedraagt niet meer dan 3,5 m respectievelijk 9 m.

Artikel 6: Bedrijf - Gietwaterberging

Het in het zuidwestelijke deel gevestigde gietwaterbedrijf is apart bestemd als ‘Bedrijf - Gietwaterberging’. Op dit perceel zijn voorzieningen ten behoeve van gietwaterberging toegestaan, waarbij bedrijfsbebouwing binnen het bouwvlak dient te worden gebouwd met een maximale goot- en bouwhoogte van respectievelijk 4,5 en 7,5 m. Het totale bebouwingspercentage bedraagt ook hier niet meer dan 75% van het bouwperceel.

Wat betreft openbare nutsvoorzieningen, die binnen deze bestemming mogelijk zijn, bedraagt de oppervlakte niet meer dan 450 m² met een maximale bouwhoogte van 4 m.

Artikel 7: Groen

Belangrijke, voor het plangebied structuurbepalende, openbare groenvoorzieningen zijn als zodanig bestemd. Dit betreft overwegend de randen aan de noord- en westzijde van het plangebied, alsook de gronden rondom de waterpartij bij de Hege Wier aan de zuidzijde van het plangebied. Voor deze benadering is onder andere gekozen, omdat het van groot belang wordt geacht de groenstructuur die er is in stand te houden en te versterken. In de bestemming is onder meer dagrecreatief medegebruik en de daarbij behorende voorzieningen toegestaan. Ook paden, parkeervoorzieningen, waterhuishoudkundige en openbare nutsvoorzieningen kunnen binnen de bestemming voorkomen. Op de

gronden met de bestemming 'Groen' mogen geen gebouwen worden opgericht. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn tot een hoogte van niet meer dan 3 m toegestaan.

In de groenbestemming is sprake van "dwarsprofiel 3". Hiervoor geldt dat het aanleggen van wegen en paden of anderszins inrichten van het bestemmingsvlak in afwijking van het voor deze gronden aangegeven dwarsprofiel in strijd is met de bestemmingsomschrijving.

Artikel 8: Natuur

De met 'Natuur' bestemde gronden zijn aangewezen voor het behoud, herstel en ontwikkeling van natuurlijke waarden alsmede voor de ontwikkeling en het behoud van landschappelijke waarden. Het gaat hierbij om de gronden die behoren tot de Hege Wier aan de Sånwei. Deze gronden komen in aanmerking voor een provinciaal beheerpakket voor 'Kruidenrijk- en faunarijk grasland' met agrarisch medegebruik. Op deze gronden mag uitsluitend ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de natuurfunctie worden gebouwd, met dien verstande dat de inhoud per gebouw niet meer bedraagt dan 50 m³ en de hoogte niet meer dan 3 m is. In de bestemming is voorts een vergunningsstelsel opgenomen ten behoeve van het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

Artikel 9: Verkeer

De weginfrastructuur met bijbehorende voorzieningen is in het plangebied bestemd als 'Verkeer'. Deze doorgaande wegen spelen een belangrijke rol in de ontsluiting van het plangebied en de afwikkeling van het verkeer. De inrichting van deze wegen is gericht op een goede doorstroming van al het gemotoriseerd verkeer alsmede op een veilig verloop hiervan. In de bestemming zijn onder meer dammen, duikers en bruggen begrepen. Op deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd. Het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, is toegelaten tot 10 m, tenzij deze bedoeld zijn ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer. In de specifieke gebruiksregels is aangegeven dat het aanleggen van wegen en paden of anderszins inrichten van de bestemming in afwijking van de aangeduide dwarsprofielen op de verbeelding niet is toegestaan.

Artikel 10: Water

In het plangebied bevinden zich diverse waterlopen, watergangen en andere wateren. Voor zover dit van belang is voor de beleving en het gebruik is water als zodanig bestemd. Binnen deze bestemming zijn voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding toegestaan. Ook dagrecreatief medegebruik is ter plaatse van de aanduiding "recreatie" in de waterpartij nabij de Sånwei toegestaan, met dien verstande dat dit uitsluitend parkeer- en picknickvoorzieningen of naar de aard daarmee gelijk te stellen kleinschalige voorzieningen betreft. Daarnaast mogen ten hoogste twee dammen worden aangelegd met een breedte van ten hoogste 15 m per dam ten behoeve van de ontsluiting van een glastuinbouwbedrijf. In de specifieke gebruiksregels is voorts vastgelegd dat

het aanleggen van wegen en paden of anderszins inrichten van de bestemming in afwijking van de aangeduide dwarsprofielen op de verbeelding niet is toegestaan.

Artikel 11: Water - Gietwaterberging

De gronden die zijn bestemd als 'Water - Gietwaterberging' in het noordelijk en westelijk deel zijn aangewezen voor een gietwaterberging die onderdeel uitmaakt van de watervoorziening ten behoeve van de in het plangebied gelegen glastuinbouwbedrijven. In de specifieke gebruiksregels is geregeld dat het gebruiken of laten gebruiken van de gronden ter plaatse van de hoek Koekeksleane/Bûtenpôle niet is toegestaan zonder dat voldaan is aan de eisen van landschappelijke inpassing, zoals verwoord in paragraaf 2.3.

Artikel 12: Wonen

In het noordwestelijke deel van het plangebied is de bestemming 'Wonen' aan de Wettertún gericht op woningen, al dan niet in combinatie met ruimten voor een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf. In bouwstroken is het bouwvlak aangegeven waar - zowel vrijstaande als dubbele - woningen, oftewel de hoofdgebouwen, gesitueerd mogen worden. Op de verbeelding is het "maximum aantal wooneenheden" aangegeven, met dien verstande dat maximaal 2 woningen aaneen mogen worden gebouwd. In de regels is vastgelegd dat de goot- en bouwhoogte van woningen niet meer bedraagt dan 3,5 m respectievelijk 9 m met een minimale dakhelling van 30 °. Er is tevens een uitgebreide bijgebouwenregeling in de bestemming opgenomen. Aan- en uitbouwen en bijgebouwen mogen onder andere uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd en bedragen per woning niet meer dan 75 m².

De bouwhoogte van terrein- en erfafscheidingen mag niet meer dan 2 m bedragen, dan wel 1 m in geval het een voor (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel betreft. De hoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 m bedragen.

Artikel 13: Leiding - Gas

Op de 'Regeling in dit bestemmingsplan' is reeds in paragraaf 4.8 op pagina 44 nader ingegaan. In deze dubbelbestemming is sprake van een vergunningstelsel voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden.

Artikel 14, 15 en 16: Waarde - Archeologie 1, 2 en 3

Op de 'Regeling in dit bestemmingsplan' is reeds in paragraaf 4.6 op pagina 36/37 nader ingegaan.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

Artikel 17: Anti-dubbeltelregel

De anti-dubbeltelregel ziet er op toe dat grond die reeds eerder bij een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen is meegenomen, niet nog eens bij de verlening van een nieuwe omgevingsvergunning voor het bouwen mag

worden meegenomen. De anti-dubbeltelregel heeft uitsluitend betrekking op situaties die plaatsvinden ten tijde van het geldende bestemmingsplan.

Artikel 18: Algemene bouwregels

De algemene bouwregels hebben betrekking op het beschermen van de belangen van de nabijgelegen Vliegbasis Leeuwarden. In paragraaf 4.11 op pagina 52 is reeds op deze materie en de ‘Regeling in dit bestemmingsplan’ ingegaan.

Artikel 19: Algemene afwijkingsregels

De algemene afwijkingsregels bieden enige flexibiliteit als het gaat om het afwijken van in het plan opgenomen maten en bieden ruimte om bepaalde voorzieningen te kunnen realiseren.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

Artikel 20 en 21: Overgangsrecht en slotregels

De in het Bro voorgeschreven formulering van het overgangsrecht is opgenomen in deze regels.

ADDITIONELE VOORZIENINGEN

In het plan zijn de al dan niet in directe relatie met een bestemming staande voorzieningen, zoals ondergrondse leidingen, wegen, paden, parkeervoorzieningen, berm, geluidwerende voorzieningen, centrale installaties ten behoeve van de energievoorziening, voorzieningen ten behoeve van de waterbeheersing in de vorm van watergangen, duikers, waterkeringen en dergelijke in de bestemming begrepen, zonder dat dit uitdrukkelijk is vermeld.

Uitvoerbaarheid

6

6.1

Economische uitvoerbaarheid

Wet- en regelgeving

In het kader van de Grondexploitatiewet dient een exploitatieplan te worden opgesteld indien er sprake is van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 Bro. Deze verplichting bestaat niet indien de kosten bij de vaststelling van het bestemmingsplan anderszins zijn verzekerd. De gemeenteraad moet wel expliciet besluiten dat een exploitatieplan niet wordt vastgesteld wanneer het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Onderzoek

Het onderhavige bestemmingsplan is een conserverend plan. Dit houdt in dat er slechts kleinschalige ontwikkelingen in het plangebied mogelijk zijn. Deze ontwikkelingen kunnen hoofdzakelijk mogelijk worden gemaakt door middel van het bij omgevingsvergunning afwijken van de bouw- of gebruiksregels of het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid. Het betreft in alle gevallen particulier initiatief waaraan in beginsel geen kosten voor de gemeente zijn verbonden, afgezien van kosten van het ambtelijk apparaat voor de begeleiding en toetsing van aanvragen. Deze kosten worden door middel van leges gedekt.

De enige kosten die verder uit dit bestemmingsplan kunnen voortkomen, zijn planschadekosten. Deze zijn op voorhand niet uit te sluiten. De gemeente zal daarom bij iedere aanvraag bezien of er planschade kan ontstaan. Indien dit het geval kan zijn, zal met de belanghebbende aanvrager een overeenkomst worden gesloten, zoals bedoeld in artikel 6.4a van de Wro. Daarmee kan worden voorkomen dat de gemeenschap de planschadekosten moet betalen die gemaakt worden in het belang van de aanvrager.

Conclusie

Gezien het bovenstaande is een exploitatieplan voor dit bestemmingsplan niet nodig. Mochten zich in de toekomst toch ontwikkelingen voordoen waarbij de gemeente kosten moet maken, dan zullen die uitsluitend onder de wijzigingsbevoegdheden vallen. Er zal dan eerst worden bezien of er een kostenverhaalovereenkomst kan worden gesloten. In het uiterste geval kan worden overwogen om bij wijzigingsbevoegdheden een exploitatieplan vast te stellen. Dat is geen uitgangspunt en gezien de ontwikkelingsmogelijkheden ook niet de verwachting.

6.2

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1

Terinzagelegging voorontwerp

Dit bestemmingsplan heeft vanaf 20 augustus 2012 gedurende vier weken in het gemeentekantoor ter inzage gelegen. De stukken zijn tevens via de gemeentelijke website te raadplegen geweest. Tijdens de inspraaktermijn heeft een ieder schriftelijk een reactie naar voren kunnen brengen, alsook dat de mogelijkheid heeft bestaan om mondeling te worden gehoord.

De behandeling van de ingekomen overleg- en inspraakreacties heeft plaatsgevonden in de *“Nota Inspraak en Vooroverleg bij het voorontwerp-bestemmingsplan Glastuinbouw Berltsum”*. Deze inspraaknota is als bijlage 2 bij voorliggend bestemmingsplan opgenomen, alsook dat daarbij de originele ingekomen overleg- en inspraakreacties zijn opgenomen. Uit de inspraaknota komt naar voren dat het bestemmingsplan naar aanleiding van de ingekomen reacties dient te worden gewijzigd dan wel aangevuld. Het gaat daarbij zowel om aanpassingen aan de toelichting, regels als wel de verbeelding.

6.2.2

Tervisielegging ontwerp

Het ontwerp van voorliggend bestemmingsplan heeft van eind augustus 2013 tot begin oktober 2013 voor een ieder ter visie gelegen. Binnen de termijn van tervisielegging heeft de mogelijkheid bestaan om zienswijzen naar voren te brengen. Hiervan is gebruik gemaakt. Er zijn 6 zienswijzen ingebracht, waarvan één naderhand weer is ingetrokken.

Een samenvatting van de zienswijzen en beantwoording daarvan heeft in het geaccordeerde raadsvoorstel voor vaststelling van het bestemmingsplan plaatsgevonden. Dit document is aan het GML-bestand van dit bestemmingsplan op de website www.ruimtelijkeplannen.nl gevoegd. De ingekomen zienswijzen hebben tot een enkele aanpassing aan de regels, verbeelding en toelichting geleid.

Vanwege wijzigingen in de regels en op de verbeelding is voorliggend bestemmingsplan in de raadsvergadering van 29 januari 2015 gewijzigd vastgesteld.

B i j l a g e n

B i j l a g e 1 :
L a n d s c h a p s p l a n

B i j l a g e 2 :
I n s p r a a k n o t a

